

Eerste Voortgangsrapportage 2026

Versie: Raad

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	3
2 Leeswijzer en samenvatting	5
2.1 Leeswijzer	5
2.2 Samenvatting	6
3 Beleidsrealisatie begroting 2026	7
3.1 Bestuur en dienstverlening	8
3.1.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	10
3.1.2 Doelenbomen	11
3.2 Veiligheid	12
3.2.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	14
3.2.2 Doelenbomen	16
3.3 Economie	18
3.3.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	20
3.3.2 Doelenbomen	23
3.4 Mobiliteit	24
3.4.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	26
3.4.2 Doelenbomen	28
3.5 Omgevingskwaliteit	32
3.5.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	33
3.5.2 Doelenbomen	35
3.6 Stedelijke ontwikkeling	38
3.6.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	40
3.6.2 Doelenbomen	42
3.7 Jeugd en onderwijs	46
3.7.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	48
3.7.2 Doelenbomen	52
3.8 Cultuur, sport en recreatie	54
3.8.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	56
3.8.2 Doelenbomen	58
3.9 Maatschappelijke ondersteuning	62
3.9.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	64
3.9.2 Doelenbomen	66
3.10 Werk en inkomen	68
3.10.1 Stand van zaken bij Voortgangsrapportage	70
3.10.2 Doelenbomen	72

Hoofdstuk 1

1 Voorwoord

De Eerste Voortgangsrapportage 2026 laat zien dat de uitvoering van de Programmabegroting 2026 grotendeels op koers ligt: we realiseren het merendeel van de prestaties uit de begroting volgens plan. Er zijn momenteel geen prestaties waarbij duidelijk is dat deze niet binnen de gestelde kaders gerealiseerd gaan worden.

Financiële ontwikkelingen

De belangrijkste financiële ontwikkelingen voor 2026 zijn een nadeel bij de Wmo-maatwerkvoorzieningen (als gevolg van indexering), een negatieve ontwikkeling van de algemene uitkering Gemeentefonds, verlaging van de baten toeristenbelasting en een hogere afdracht naar het Ondernemersfonds. Daartegenover staat een positief resultaat op de financiering.

De bijbehorende begrotingswijziging (jaarschijf 2026) zal onderdeel zijn van het raadsvoorstel bij de Tweede Voortgangsrapportage 2026 en deze zullen we daar ook toelichten.

Leiden, juni 2026

College van burgemeester en wethouders

Hoofdstuk 2

2 Leeswijzer en samenvatting

2.1 Leeswijzer

De voortgangsrapportage bestaat uit de verantwoording van de beleidsrealisatie van de Programmabegroting 2026.

De verantwoording van de beleidsrealisatie volgt de programma-indeling van de Programmabegroting 2026. Aan de hand van de doelenbomen met de prestaties geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de prestaties op schema ligt:

Stoplicht	Betekenis
✓ Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
⚠ Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
✖ Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

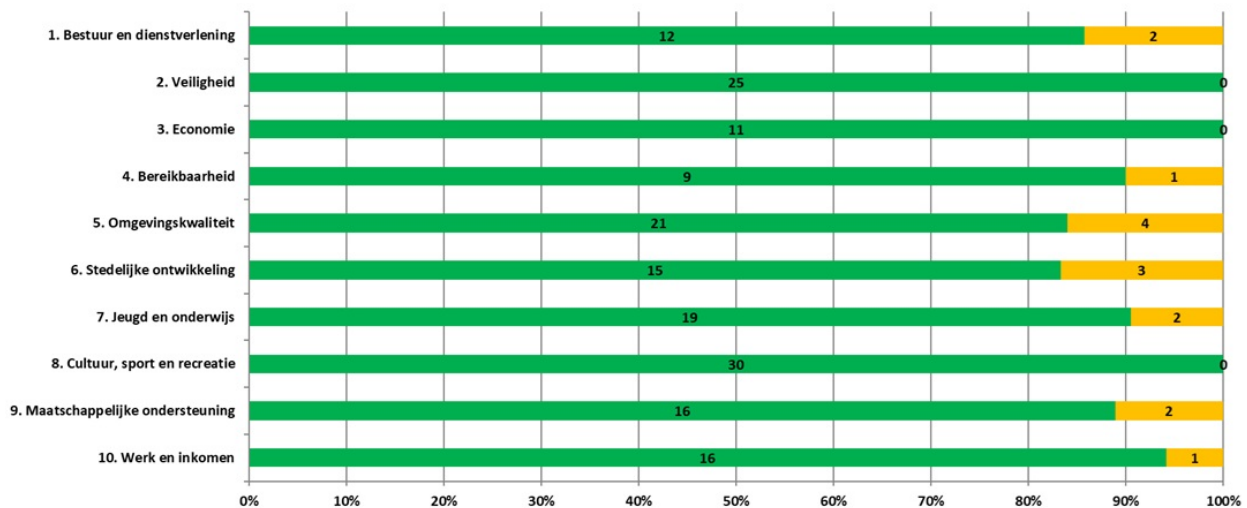
Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de voortgangsrapportage in ieder geval een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

2.2 Samenvatting

Voortgang Prestaties

De uitvoering van de Programmabegroting ligt grotendeels op koers: van de 189 prestaties waarin de Programmabegroting 2026 is opgedeeld, verwachten we dat 174 prestaties volgens planning worden gerealiseerd ('groen'). Op 15 prestaties is bijsturing nodig ('oranje'). Er is op dit moment geen prestatie waarbij we verwachten dat deze niet binnen de kaders uit de Programmabegroting 2026 kan worden gerealiseerd ('rood').

De onderstaande figuur maakt inzichtelijk welk percentage van de prestaties binnen de diverse programma's op koers ligt:

Hoofdstuk 3

3 Beleidsrealisatie begroting 2026

1

Bestuur en dienstverlening

Bestuur en dienstverlening

<i>Programmanummer</i>	1
<i>Commissie</i>	Bestuur, Veiligheid en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs Klimaat, Mobiliteit en Financiën

De missie van het programma Bestuur en dienstverlening luidt:

De gemeente Leiden staat voor een betrouwbaar bestuur: open en transparant en in samenwerking met en voor partners en burgers in de stad en regio.

De gemeente Leiden staat voor een klantgerichte, persoonlijk en toegankelijke dienstverlening, waarbij de burgers, bedrijven en overige instellingen betrouwbaar, duidelijk, snel en op maat worden bediend.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Beleidssterrein Bestuur

Geen relevante ontwikkelingen.

Beleidssterrein Dienstverlening

In 2026 zetten we de lijn uit het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening voort. De werkwijze met het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) is structureel ingevoerd bij KCC en Burgerzaken. We breiden deze stap voor stap uit naar de rest van de organisatie, zoals Werk & Inkomen en Vergunningen. De klantsignalen zijn leidend voor verbeteracties of onderzoeken we verder met klantreizen.

We zijn gestart met een analyse van onze dienstverleningskanalen. Daarmee onderzoeken we hoe inwoners het contact met ons ervaren en hoe we dit kunnen verbeteren. Daarbij verkennen we wat er nodig is om meer samenhang te realiseren tussen balie, telefoon, website en andere kanalen, zodat inwoners overal een betrouwbare en persoonlijke dienstverlening krijgen.

Parallel daaraan ontwikkelen we servicenormen voor de belangrijkste kanalen. Servicenormen zijn duidelijke afspraken over onze dienstverlening, bijvoorbeeld over hoe snel we reageren en hoe inwoners contact met ons kunnen opnemen. Hierdoor weten inwoners beter wat zij van onze dienstverlening mogen verwachten en kunnen wij intern gericht sturen op kwaliteit.

De telefonische bereikbaarheid is opnieuw onderzocht. De inzichten gebruiken we om de bereikbaarheid en het dienstverleningsbewustzijn organisatiebreed verder te versterken.

Basisregistraties

De Basisregistratie Personen (BRP), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) spelen een belangrijke rol in het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken. Deze vraagstukken pakken we steeds vaker op via data gedreven initiatieven: we ondersteunen beleid en processen meer met data.

In 2026 is de kwaliteit van de basisregistraties verder verbeterd, waardoor beleid beter datagedreven kan worden onderbouwd. Dit draagt bij aan transparante besluitvorming en betrouwbare dienstverlening aan inwoners.

Door gerichte trainingen beschikken medewerkers over actuele kennis, wat bijdraagt aan een toekomstbestendige informatievoorziening.

Doelenbomen

Beleidssterrein 1A Bestuur

Doel	Prestatie	
1A1 Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en control	1A1.1 De gemeenteraad en raadscommissies vergaderen volgens de vastgestelde vergadercyclus	✓
	1A1.2 Burgers actief informeren over rol en werkzaamheden van de gemeenteraad	✓
	1A1.3 Ondersteuning van de gemeenteraad door de griffie, onderzoek door de rekenkamercommissie en controle door de accountant	✓
1A2 Dagelijks besturen van de gemeente	1A2.1 Dagelijks besturen van de gemeente door het college	✓
	1A2.2 Informeren en betrekken van burgers, bedrijven en instellingen over besluiten en bij uit te voeren beleid	✓
	1A2.3 Organiseren van verkiezingen voor gemeente, provincie, waterschap, Rijk en Europa	✓
	1A2.4 Strategische beleidsadvisering en onderzoek	✓
	1A2.5 Adviseren van bestuur over communicatie	✓
1A3 Bijdragen aan en sturen op samenwerkingsverbanden	1A3.1 Sturing en toezicht houden op samenwerkingsverbanden	✓
	1A3.2 Bevorderen van intergemeentelijke samenwerking	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 1A Bestuur

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 1B Dienstverlening

Doel	Prestatie	
1B1 Burgers, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de publieke dienstverlening	1B1.1 Leveren van alle producten en diensten op het gebied van Burgerzaken (o.a. reisdocumenten, rijbewijzen, huwelijken etc.)	✓
	1B1.2 Zorgen voor persoonlijke, betrouwbare en toegankelijke dienstverlening via de belangrijkste kanalen die de burger van ons verwacht en die voldoen aan de moderne standaarden.	⚠
	1B1.3 Op orde houden basisregistraties (BRP, BAG, BGT)	✓
	1B1.4 Beantwoorden van eerstelijns vragen, verstrekken van informatie en leveren van eerstelijns producten	⚠

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 1B Dienstverlening

De Leidenaren zijn over het algemeen tevreden over de dienstverlening van de gemeente. We krijgen al meerdere jaren achtereen een mooi cijfer in het klanttevredenheidsonderzoek. Toch houden we de stoplichten op oranje omdat de organisatie intern nog steeds last heeft van ICT-storingen. Zowel aan de balies als bij de telefonie. In 2025 is het aantal storingen ten opzichte van 2024 licht afgenomen. In de eerste maanden van 2026 is er nog geen zichtbaar verschil. Het aantal storingen dat direct of indirect invloed had op de dienstverlening, is nagenoeg gelijk gebleven. We concluderen daarmee dat we nog niet zijn waar we willen zijn. Dit jaar proberen we dit aantal te verlagen, zodat de impact op de dienstverlening richting de Leidenaar minimaal is.

2

Veiligheid

Veiligheid

<i>Programmanummer</i>	2
<i>Commissie</i>	Bestuur, Veiligheid en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Veiligheid luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is én veilig voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

2026 is het vierde en laatste jaar waarin wordt gewerkt conform de prioriteitstelling in het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026. Voor een aantal prioriteiten zijn in deze voortgangsrapportage ontwikkelingen te delen.

Wet Bibob en aanpak ondermijning

Het wordt steeds zichtbaarder dat het effect van de aanpak ondermijning en de inzet op de wet Bibob breder is dan de aanpak zelf. Andere domeinen binnen de gemeente worden zich steeds bewuster van het ondermijnings- en/ of integriteitsaspect in hun werk. Dit komt onder andere terug bij het huisvesten van kwetsbare doelgroepen, de bewustwording bij externe optredens en het aan de voorkant afstemmen van zakelijke betrekkingen. Door deze grotere bewustwording worden ondermijningsrisico's al aan de voorkant afgewenteld.

Inzet Veilige Publieke Taak

Agressie en geweld tegen mensen met een publieke functie komt helaas veel voor. Landelijk dalen de aantallen licht, maar het aantal ernstige en op de persoon gerichte incidenten neemt toe. Dit geldt helaas ook voor medewerkers van de gemeente Leiden. Het aantal incidenten ligt in de praktijk hoger dan in het Gemeentelijke Incidenten Registratiesysteem GIR gemeld wordt. Daarom zetten we in op het verhogen van de meldingsbereidheid van de medewerkers. Tegelijk willen we natuurlijk dat de agressie tegen medewerkers afneemt. Dit doen we onder andere door communicatie vanuit de agressiecoördinator. De communicatie richt zich op preventie, het melden van agressie-incidenten en hoe te handelen bij incidenten. Medewerkers en leidinggevenden hebben hier verschillende taken in. Medewerkers melden incidenten, en leidinggevenden zorgen voor de registratie in het GIR. Ook bieden leidinggevenden nazorg aan de slachtoffers en zij zorgen voor de aanpak richting de daders.

Medewerkers met klantcontact krijgen een basistraining omgaan met agressie en iedere drie jaar volgt een opfrustraining. Daarnaast wordt in 2026 wederom (conform de leidraad) de politie betrokken bij incidenten.

Digitale veiligheid

In de eerste periode van 2026 is gewerkt aan de doorontwikkeling en vernieuwing van de Cybercrime Challenge. De vernieuwde website is nu nog toegankelijker geworden voor inwoners.

Daarnaast is er nadrukkelijk aandacht voor het thema desinformatie. Door aanwezig te zijn bij (kennis)bijeenkomsten en contact met andere gemeenten wordt kennis op het thema vergroot en wordt een beeld gevormd hoe hier als gemeente op geacteerd kan worden. Studenten van de Universiteit Leiden zijn aan de slag gegaan met een studieopdracht. Zij geven advies aan de gemeente over een aanpak tegen desinformatie. Dit advies wordt verwacht eind maart verwacht.

Jaarwisseling

In de ontwikkeling richting een vuurwerkvrije jaarwisseling is de Leidse aanpak ingehaald door de landelijke wet Veilige jaarwisseling. Om in 2026 te kunnen voorzien in een alternatief, is budget vrijgemaakt voor een centraal evenement tijdens de jaarwisseling 2026-2027. Voor de jaarwisselingen na 2026-2027 is het afgelopen jaar het participatietraject gestart. Door middel van een enquête en verschillende bewonersbijeenkomsten is input opgehaald over hoe de inwoners van Leiden de jaarwisseling willen vieren. In de aankomende periode wordt met deze input een advies uitgewerkt.

Stedelijke Jeugd aanpak

De Stedelijke Jeugd aanpak is weer op volle sterkte. De drie jeugdregisseurs versterken stap voor stap hun netwerk, zodat partners hen weten te vinden met signalen van jongeren die dreigen af te glijden. Partners zoals het jongerenwerk reageren daar positief op en zien het effect van een sterke inzet aan de voorkant. Daarnaast hebben de jeugdregisseurs het initiatief genomen om in gesprek te gaan met de buurgemeenten. Veel van de casuïstiek is immers gemeentegrensoverschrijdend.

Dealbreakers

Inmiddels zijn er op 16 scholen (voornamelijk voortgezet onderwijs) signaaloverleggen gestart. De signaaloverleggen staan in het teken van het bespreken van actuele fenomenen op het gebied van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. De online wereld van jongeren neemt daarbij ook een belangrijke plek in. Vanuit Dealbreakers kan aan de professionals in het signaaloverleg een handelingsperspectief worden geboden. Op 5 maart jl. is het Leidse schoolveiligheidsconvenant ondertekend. De signaaloverleggen zijn hierin vastgelegd. Dit is weer een belangrijke stap om in samenwerking te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terecht komen.

Weerbaarheid

De gemeente Leiden is gestart met de pilot noodsteunpunten vanuit de Veiligheidsregio Hollands Midden. Met deze pilot, waarin het scenario van 72 uur stroomuitval centraal staat, wordt invulling gegeven aan de landelijke opdracht om te onderzoeken wat nodig is om lokale noodsteunpunten en regionale coördinatiepunten effectief in te richten. Binnen de pilot wordt samen met betrokken partijen toegewerkt naar de realisatie van en het oefenen met een lokaal noodsteunpunt. Hierbij wordt gekeken naar wat er minimaal nodig is in een noodsteunpunt en welke bemensing, samenwerkingsafspraken en randvoorwaarden haalbaar en uitvoerbaar zijn.

Landelijk programma Veilige Steden

De maatschappelijke aandacht voor geweld tegen vrouwen nam vanaf de zomer van 2025 sterk toe na meerdere (seksuele) geweldsincidenten tegen vrouwen in korte tijd, waaronder de moord op Lisa. Landelijk was de campagne 'Wij eisen de nacht op' zichtbaar. Ook in Leiden kreeg het onderwerp nadrukkelijk aandacht, onder meer via een fietstocht langs onveilige plekken en een goed bezochte bijeenkomst van Top50 vrouwen Leiden.

De veiligheid van vrouwen is een onderwerp waar in Leiden al langer aandacht voor is. De gemeente neemt deel aan het landelijke programma Veilige Steden, gericht op het verbeteren van de veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte, en zet met de aanpak Wensen en Grenzen in op het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag (zie collegebrief WAJ-1465-2026, d.d. 10 maart 2026).

In 2026 wordt deze aanpak voortgezet. Zo is begin 2026 de campagne '*Is dit liefde?*' breed ingezet in Leiden en de regio en zijn voorbereidingen getroffen om de 'Veilig dansen'-bakfiets en de Ben je Oké-campagne weer in te zetten tijdens grote Leidse evenementen. Ook worden door boa's straatintimidatie-acties ingepland in het kader van de landelijke pilot. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de motie 'schouwen met vrouwen' (M.25.0073.35) om beter inzicht te krijgen in locaties waar vrouwen zich onveilig voelen en mogelijke verbetermaatregelen.

Doelenbomen

Beleidssterrein 2A Veiligheid

Doel	Prestatie	
2A1 Beperken criminaliteit, bewaken democratische rechtsstaat	2A1.1 Aanpak ondermijning	✓
	2A1.2 Voorkomen of aanpakken radicalisering en polarisatie	✓
	2A1.3 Inzet Wet Bibob	✓
	2A1.4 Inzet Veilige Publieke Taak	✓
2A2 Beperken criminaliteit en overlast in de woonomgeving	2A2.1 Beperken van overlast van personen die verward gedrag vertonen	✓
	2A2.2 Beperken van woonoverlast	✓
	2A2.3 Inzet preventie en weerbaarheid gedigitaliseerde criminaliteit	✓
	2A2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling/vuurwerk	✓
	2A2.5 Inzet buurt- en wijkveiligheid en integrale wijkaanpak	✓
	2A2.6 Aanpak fietsendiefstal	✓
	2A2.7 Bestuurlijke inzet overtredingen Opiumwet en tegengaan van drugshandel	✓
2A3 Beperken jeugdoverlast en criminaliteit	2A3.1 Inzet Stedelijke Jeugdaanpak	✓
	2A3.2 Inzet Dealbreakers	✓
2A4 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises	2A4.1 Realiseren en bestendigen van BRL-vakbekwame gemeentelijke crisisorganisatie	✓
	2A4.2 Planvorming rondom grootschalige risicovolle evenement	✓
	2A4.3 Inzet bij rampen en (cyber)crises	✓
	2A4.4 Optimale preventie brandveiligheid	✓
	2A4.5 Inzet bij demonstraties en betogingen	✓
2A5 Veilig ondernemen en veilig uitgaan	2A5.1 Risicoscan, coördinatie vergunningverlening evenement	✓
	2A5.2 Inzet Landelijk Programma Veilige Steden	✓
	2A5.3 Bijdrage aan (digitaal) veilig ondernemen	✓
	2A5.4 Handhaven coffeeshopsanctiebeleid	✓
	2A5.5 Coördinatie vergunningverlening horeca	✓
	2A5.6 Handhaven horecasanctiebeleid	✓
	2A5.7 Handhaven prostitutiebeleid	✓

Toelichting doelenboom beleidssterrein 2A veiligheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3

Economie

Economie

<i>Programmanummer</i>	3
<i>Commissie</i>	Bestuur, Veiligheid en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Economie, Kennis, Sport & Gezondheid Energie, Werk, Inkomen & Cultuur

De missie van het programma Economie luidt:

De gemeente Leiden staat voor een vitale en duurzame economische structuur in samenwerking met haar stadspartners en de regio. Daarbij werken we vanuit 5 pijlers aan een toekomstbestendige economie voor brede welvaart. Passende ruimte voor werken, toekomstbestendig ondernemerschap, talent, kennis & innovatie en een attractieve stad zijn daarbij de leidende thema's.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Beleidssterrein Ruimte om te ondernemen

Ontwikkelagenda Ruimte voor Werk

De Ontwikkelagenda is in 2024 vastgesteld en loopt in 2026 af. Daarmee eindigt ook de specifieke inzet van capaciteit en middelen die aan deze agenda waren gekoppeld.

Het college heeft in 2025 aan de raad voorgelegd onder welke voorwaarden de gemeente Leiden kan deelnemen aan de ROM-B. In januari 2026 heeft de commissie Werk en Middelen deze voorwaarden besproken. We starten eind Q1 met een second opinion. Met de nieuwe colleges en de nieuwe raden in de regio nemen we een besluit over het vervolg.

In de *Ontwikkelagenda Ruimte voor Werk* is betaalbaarheid een aparte actielijn. Een van de acties is het verkennen van een fonds naar betaalbare werkruimte. We hebben dit in een onderzoek verbreed van een fonds, naar welke mogelijkheden er überhaupt zijn voor betaalbare werkruimte. De adviezen worden aangeboden aan het college in Q2 2026.

Regionale kantorenstrategie

De regionale kantoorontwikkeling voor Holland Rijnland vindt plaats in de Spoorzone van Leiden. De leegstand van kantoren blijft structureel laag in dit gebied. Op verschillende plekken in de Spoorzone werken ontwikkelaars aan plannen met ons voor de herontwikkeling naar gemengde locaties. Inmiddels is bekend geworden dat Zilveren Kruis Achmea de belangrijkste huurder van Lorentz fase II zal worden. Met deze bekendmaking kan de ontwikkelaar het moment vastleggen voor de start bouw van het kantoorgebouw bij het station dat naar verwachting in 2030 gereed zal zijn.

Evaluatie horecavisie, retail- en warenmarktenbeleid

De evaluaties van de horecavisie, retail- en warenmarktenbeleid en de visie op de bezoekerseconomie zijn gestart. Samen met een extern bureau wordt gewerkt aan een integrale evaluatie van deze beleidskaders.

De evaluatie bevindt zich momenteel in de opstartfase. In deze fase worden beleidsanalyses uitgevoerd, relevante data verzameld en vinden eerste gesprekken met collega's intern plaats. Daarnaast worden gebiedsschouwen georganiseerd om de werking van het beleid in de praktijk te toetsen.

In de komende periode worden ook externe stakeholders betrokken via themasessies. Oplevering van de evaluatie wordt voorzien eind 2026. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt als basis voor eventuele actualisatie van het beleid. Wij verkennen de mogelijkheden om het economisch beleid integraal vorm te geven binnen de kaders van de Omgevingswet.

Key Region Leiden

Er wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van Key Region Leiden waarbij 3 programmapijlers centraal staan in de versterking van de regionale economie; pijler Innovatie, pijler Ruimte en Randvoorwaarden en pijler Toekomstbestendig ondernemen. Op de pijler Innovatie is een programmamanager aangesteld. Het ministerie van Economische Zaken heeft een bijdrage van 100.000 euro toegekend aan Key Region Leiden. Dit bedrag is bedoeld om kennisclusters en ondernemers beter te laten samenkomen. Op dit moment weten zij elkaar nog lastig te vinden; deze bijdrage moet daar verandering in brengen.

Leiden Internationale stad

Onderdeel uitmaken van een stad betekent ook je stem kunnen laten horen. Daarom hebben we begin 2026 aandacht besteed aan het informeren van onze internationale inwoners over de gemeenteraadsverkiezingen. Naast het aanbieden van informatie in het Engels hebben we een speciale bijeenkomst georganiseerd waar ook kandidaat-raadsleden aanwezig waren. Zij gingen in gesprek met de aanwezige internationale Leidenaren over bijvoorbeeld het stemproces, maar ook over de toekomst van onze stad. Een zeer drukbezochte en succesvolle bijeenkomst.

Het jubileumjaar van 80 jaar stedenband tussen Leiden en Oxford is goed van start gegaan, met een tentoonstelling in de Stadsfoyer en een speciaal concert in de Sint-Petruskerk met musici en koorleden uit beide steden.

Doorontwikkeling Leiden Bio Science Park

In het eerste kwartaal van 2026 werken de gezamenlijke stakeholders zoals de Stichting LBSP, het LUMC, de Universiteit Leiden en J&J aan een Investeringsagenda voor het LBSP. Dit is een directe follow-up uit het landelijke Wennink-traject dat kansrijke en cruciale sectoren en locaties identificeert voor het Nederlandse en Europese verdienvermogen, strategische autonomie en investeringsklimaat. Biotech cq het LBSP is aangewezen

als een van de vier belangrijkste groeisectoren voor de toekomst. De Investeringsagenda LBSP is een lokale/ regionale doorvertaling van het Wennink-traject en gaat in op verbetering van de randvoorwaarden en ontwikkelt investeringsproposities. Door te investeren zorgen de voornoemde partners op het park, de regionale- en landelijke overheid én de gemeente dat het LBSP een sterk innovatieklimaat behoudt en verder ontwikkelt.

Beleidssterrein Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Startende ondernemers

De gemeente heeft de huur van het huidige pand van PLNT opgezegd. PLNT moet uiterlijk Q3 2027 het pand verlaten. PLNT en gemeente zoeken naar een andere locatie. Dit is geen eenvoudige opgave.

Human Capital

Begin 2026 is er een verkenning gestart naar Human Capital op het Leiden Bio Science Park. Er wordt gekeken naar om manieren om instroom en behoud van talent voor de life science and health te verbeteren. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar vaktalent (mbo) en het verbeteren van bestaande samenwerkingen. In maart 2026 is een wethoudersbrief vier jaar human capital uitgegaan naar de gemeenteraad.

Beleidssterrein Circulaire economie

Circulaire Bouw

In de eerste periode van 2026 zijn verschillende stappen gezet op het gebied van circulaire bouw. Een voorbeeld is het beleid voor hergebruik, met een focus op elementenverharding. Dit beleid is verder uitgewerkt en geïntegreerd in bestaande gemeentelijke werkwijzen. Ter ondersteuning is op intranet ook een praktische handleiding gepubliceerd. Verder is de Leidse Ladder inhoudelijk geüpdatet, het minimum puntenaantal dat projecten moeten behalen is per januari 2026 verhoogd van 75 naar 95 van de 160 punten. Een mooi voorbeeld is de Hoge Mors (duurzame wijkvernieuwing), waarbij in het ontwerp 35.000 m2 verhardingsmateriaal wordt hergebruikt en het aantal punten van dit jaar is behaald.

Ook is het project met circulaire flexwoningen voor Oekraïners aan de Gooimeerlaan afgerond. Dit project is aanbesteed met een duurzame tender, waarbij kwaliteit en snelheid belangrijke criteria waren. Zo zijn deze woningen gemaakt van hout, makkelijk verplaatsbaar en duurzaam vervoerd over water. Begin maart vond de officiële opening van de opvanglocatie Bessenhof plaats.

Tot slot werkt Leiden samen met andere steden aan de verdere verankering van thema circulair in bouwbeleid. De gemeente neemt deel aan werkgroepen circulaire bouw binnen de G40 en de G4. Mede dankzij onze inzet is dit tot stand gekomen en zijn er inmiddels al 70 gemeenten aangesloten. Deze samenwerking heeft onder meer geleid tot een gezamenlijke two-pager met voorstellen voor meer circulaire bouwregels in het landelijke Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL). Deze is goedgekeurd binnen de G40 en de G4 en vervolgens geagendeerd in de commissies Economie, Klimaat, Energie en Milieu (EKEM) en Ruimte, Wonen en Mobiliteit (RWM) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). In dit document wordt opgeroepen om binnen een bestuurlijke opdracht, bijvoorbeeld in de Rijk-regio samenwerking, gezamenlijk te werken aan meer circulaire bouwregels in het BBL.

Circulair Herwaarderen

Er is hard gewerkt aan de communicatiecampagne waarbij we inwoners en ondernemers willen inspireren en motiveren om circulair te handelen. Zo is begin dit jaar de webpagina voor de communicatiecampagne live gegaan op [Gagoed.nl/circulair](https://gagoed.nl/circulair). In winkelcentrum de Kopermolen is de campagne samen de wethouder afgetrapt. Met een groen podium en een rad van fortuin zijn we in gesprek gegaan met inwoners en ondernemers en hebben we ze geïnspireerd. Dit gebeurt de komende maanden op meerdere plekken in de stad.

Daarnaast zetten we ook in op activatie. We organiseerden in maart verschillende activiteiten voor Leidenaren in de Week van de Circulaire Economie en het Zero Waste Festival. Denk hierbij aan activiteiten rondom textiel en voedselverspilling, zoals een circulaire markt en een free fashion kledingruil. Verder is er dit jaar weer een succesvolle Ontspuldag georganiseerd in de Stevenshof. Een ander mooi evenement was de E-Waste Race voor scholieren.

Verder is begin dit jaar het netwerk van de Leidse Duurzame Zorgtafel weer bij elkaar gekomen. Dit wordt georganiseerd en gefaciliteerd door gemeente Leiden. Er zijn dit jaar een aantal gezamenlijke onderzoeken opgestart. Bijvoorbeeld naar het vervangen van wegwerp celstofmatten door een herbruikbare variant. Een andere werkgroep gaat onderzoek doen naar het recyclen naar wegwerphandschoenen in de zorgsector.

Beleidsterrein Vitale binnenstad & Kennisstad

Van toekomstperspectief Binnenstad naar een omgevingsprogramma Binnenstad

In februari heeft het college de 'Gebiedsanalyse, naar een koers voor de Leidse Binnenstad' vastgesteld. De gebiedsanalyse geeft een beeld van hoe de binnenstad er nu voor staat en welke uitdagingen er de komende jaren zijn. En vormt daarmee een belangrijke eerste stap richting het Omgevingsprogramma Binnenstad, die het komende jaar verder wordt uitgewerkt.

Platform Vitale Binnenstad

In januari namen ruim 45 inwoners en diverse organisaties deel aan de ontmoetingswandeling door de binnenstad met het thema gezondheid. Tijdens de wandeling werd zichtbaar hoe er wordt gewerkt aan een gezonde binnenstad. Daarnaast heeft de klankbordgroep van inwoners en gebruikers van de binnenstad geadviseerd over de subsidieaanvragen van de maartronde van de subsidieregeling Vitale Binnenstad.

Besluit continuering 'Leren met de Stad'

Per 1 mei 2026 start een nieuwe fase van het onderwijsinitiatief Leren met de Stad, de samenwerking tussen gemeente Leiden, Universiteit Leiden, mboRijnland en Hogeschool Leiden. Met het aflopen van de subsidie van City Deal Kennis Maken wordt het programma structureel voortgezet door de vier partners. Voor de periode 2026–2030 is gezamenlijke, meerjarige financiering geborgd, waarmee de continuering van dit onderwijsinitiatief is verzekerd.

Doelenbomen

Beleidssterrein 3A Ruimte om te ondernemen

Doel	Prestatie	
3A1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering	✓
	3A1.2 Doorontwikkeling Leiden Bio Science Park (LBSP)	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 3A Ruimte om te ondernemen.
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Doel	Prestatie	
3B1 Sterker ondernemersklimaat	3B1.1 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in Leiden	✓
	3B1.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap	✓
3B2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3B2.1 Stimuleren en acquisitie van kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen.
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 3C Marketing en promotie

Doel	Prestatie	
3C1 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan Leiden	3C1.1 Citymarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid	✓
	3C1.2 Faciliteren Centrummanagement Leiden en marketing- en activiteiten campagne binnenstad	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 3C Marketing en promotie.
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 3D Circulaire economie

Doel	Prestatie	
3D1 Circulaire Economie	3D1.1 Circulaire Bouw	✓
	3D1.2 Circulair Herwaarden	✓

Toelichting doelenboom beleidsterrein 3D Circulaire economie
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 3E Vitale binnenstad en Kennisstad

Doel	Prestatie	
3E1 Vitale binnenstad	3E1.1 Vitale Binnenstad	✓
3E2 Kennisstad	3E2.1 Leiden Kennisstad	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 3E Vitale binnenstad en Kennisstad.
Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

4

Mobiliteit

Mobiliteit

<i>Programmanummer</i>	4
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Klimaat, Mobiliteit & Financiën Wonen, Bouwen & Welzijn

De missie van het programma Mobiliteit luidt:

De gemeente Leiden wil duurzaam bereikbaar zijn. Daarom wordt ingezet op duurzame mobiliteit, waarbij voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en gedeeld vervoer voorrang krijgen. De wegen en het mobiliteitsnetwerk zijn zo ingericht dat deze vervoersvormen ruim baan krijgen in de stad. De gemeente Leiden zet in op het gebruik van nieuwe schone en innovatieve vormen van vervoer, het optimaal gebruiken van parkeervoorzieningen en het autoluw maken van de binnenstad. Dit alles draagt bij aan het verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Algemeen

In de Voortgangsrapportage rapporteren we over de projecten die op oranje of rood staan. Alle projecten die verlopen volgens de doelstellingen van het project worden niet toegelicht. In de praktijk blijken projecten vaak vertraging op te lopen door onvoorziene omstandigheden. Zolang die vertraging geen effect heeft op het behalen van de doelstelling rapporteren we deze vertraging niet afzonderlijk. Alleen als de vertraging gevolgen heeft op het halen van een doel of effect heeft op een ander (raakvlak)project wordt er melding van gemaakt.

Door krapte op de arbeidsmarkt heeft de organisatie te maken met capaciteitsgebrek dat effect heeft op de projecten. De doelen worden nog wel gehaald, maar projecten hebben wel vertraging. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Groene Lopers projecten kruising Haagweg – Churchillaan en rotonde Ommedijkseweg –Stevenshofdreef, maar ook voor de Ruimte op straat projecten. Het heeft nu nog geen impact op de bereikbaarheid van de stad, maar dat zal het wel gaan hebben bij langdurige vertraging.

Beleidssterrein Duurzame Mobiliteit

Autoluwe binnenstad

In het eerste kwartaal van 2026 is het schetsontwerp voor vergroening van de Kaasmarkt afgerond.

Deelmobiliteit

De regionaal visie en actieagenda deelmobiliteit en hubs is vastgesteld door het dagelijks bestuur van Holland Rijnland.

Beleidssterrein Bereikbaarheid

Leiden Fietsstad

Met de regiopartners werken we aan het realiseren van het doorfietsroutenetwerk in Holland Rijnland. Het DB van Holland Rijnland heeft ingestemd met de verdere uitwerking van de regionale doorfietsroute 2: Katwijk-Oegstgeest-Leiden die in Leiden tussen de A44 en de Posthofrotonde over de Wassenaarseweg loopt. Het bestaande fietspad wordt in deze uitwerking verbreed, wat nodig is voor de veiligheid vanwege de grote aantallen fietsers, en er wordt onderzocht hoe de fietser bij de Endegeesterstraatweg met voorrang over kan steken, wat de voorkeur heeft op een doorfietsroute. Grootste opgave in de route is de aanleg van een brug over het Oegstgeesterkanaal in Katwijk/Rijnsburg.

In het eerste kwartaal zijn door Stichting BuZz in opdracht van de gemeente fietslessen voor beginners en gevorderden uitgevoerd in de Merenwijk, Noord en de Mors. In totaal hebben hier 181 bewoners aan deelgenomen. Dit wordt mede gefinancierd vanuit het budget van de landelijke City Deal 'Fietsen voor iedereen', onder leiding van het Ministerie van IenW.

Vanuit het project Fietsparkeren Binnenstad zijn fietsparkeervakken aangelegd op de Breestraat en Beestenmarkt. Deze vakken zorgen ervoor dat tijdens piekdruk fietsen netjes in een vak staan en niet de stoepen blokkeren. Op de Breestraat worden 6 zaterdagen lang fietsparkeercoaches ingezet om mensen te begeleiden naar de nieuwe vakken en bewustwording te creëren.

Op Doe Mee heeft er een raadpleging plaatsgevonden op de uitbreiding van het aantal fietsparkeerplekken op het Rapenburg.

Op 5 locaties worden momenteel werkzaamheden uitgevoerd voor het aanleggen van fietsenrekken in woonwijken die bewoners hebben aangevraagd.

Openbaar vervoer

Op 5 jan 2026 is het gezamenlijk voorkeursalternatief Verhoogd Stadszijde vastgesteld in het BO MIRT, inclusief bijbehorende financiële afspraken tussen Rijk en regio over €674 miljoen voor de 1 fase. Medio 2026 volgt de afronding van de MIRT verkenning en een bestuurlijke overeenkomst met MIRT partners.

Om Verhoogd Stadszijde te kunnen bouwen is een tijdelijk busstation (circa 10 jaar) aan LBSP zijde nodig. Hiervoor zijn aanvullende afspraken met het LUMC nodig, welke eveneens vastgelegd zullen worden in een bestuurlijke overeenkomst.

In maart 2026 is de pilot gestart met gratis OV-passen voor mensen met een laag inkomen.

Maatregelen parkeervisie

Begin dit jaar is de Evaluatie Autoparkeren Binnenstad 2025 afgerond. Belangrijkste conclusie is dat het parkeerbeleid werkt. De parkeerdruk is gedaald en dit biedt mogelijkheden om de verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte voort te zetten. In het rapport worden ook aanbevelingen gedaan om het beleid verder te optimaliseren.

Beleidsterrein Verkeersveiligheid

Vanaf 2026 kunnen de handhavers gebruik maken van hun nieuwe bevoegdheden om op te treden tegen bellen op de fiets, door rood fietsen/lopen en het ontbreken van werkende fietsverlichting. De gemeentelijke handhavingsinspanningen zijn gekoppeld aan de campagnekalender voor verkeersveiligheid. In Q1 hebben de handhavers de eerste acties uitgevoerd samen met de politie om de MONO campagne over afleidingafleiding te ondersteunen.

Het raadsbesluit uitvoeringskrediet voor de Ir. Driessenstraat is vastgesteld.

Voor de Lammenschansweg is het besluit voorbereidingskrediet vastgesteld. Daarmee zijn de kaders voor de verdere uitwerking tot een ontwerp vastgelegd.

Doelenbomen

Beleidsterrein 4A Duurzame Mobiliteit

Doel	Prestatie	
4A1 Verduurzaming Mobiliteit	4A1.1 Beïnvloeding modal shift ten gunste van fiets, voetganger en openbaar vervoer	✓
	4A1.2 Stimuleren verduurzaming personen en goederenvervoer	✓
	4A1.3 Invoering zero-emissie stadslogistiek	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4A Duurzame Mobiliteit

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 4B Bereikbaarheid

Doel	Prestatie	
4B1 Verbeteren bereikbaarheid	4B1.1 Verbeteren bereikbaarheid voor voetgangers	✓
	4B1.2 Verbeteren bereikbaarheid fiets	✓
	4B1.3 Verbeteren openbaar vervoer	✓
	4B1.4 Waarborgen doorstroming	✓
	4B 1.5 Verbeteren parkeeraanbod	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4B Bereikbaarheid

4B1.5 Verbeteren parkeeraanbod

De fietsenstalling Breestraat wordt naar verwachting niet in de 1e, maar 2e helft van 2026 opgeleverd door een tekort aan budget. Er zal extra krediet worden aangevraagd.

In juni 2025 zijn diverse schades in de Haarlemmerstraatgarage geconstateerd, waardoor deze tijdelijk gesloten is. Herstelmaatregelen zijn opgesteld en de herstelwerkzaamheden worden in de 1e helft van 2026 uitgevoerd.

In oktober 2025 is door het college besloten af te zien van de ophoging van de parkeergarage (zie collegebrief van 29 oktober 2025). De parkeergarage wordt in 2027 gerenoveerd.

Beleidsterrein 4C Verkeersveiligheid

Doel	Prestatie	
4C1 Verbeteren Verkeersveiligheid	4C1.1 Stimuleren verkeersveilig gedrag	✓
	4C1.2 Verbeteren verkeersveilige inrichting	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4C Verkeersveiligheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

5

Omgevingskwaliteit

Omgevingskwaliteit

<i>Programmanummer</i>	5
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Klimaat, Mobiliteit & Financiën Energie, Werk, Inkomen & Cultuur Bestuur, Veiligheid, Handhaving & Regio Wonen, Bouwen & Welzijn

De missie van het programma Omgevingskwaliteit luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad met een schone, hele en veilige openbare ruimte, waar het goed vertoeven is voor iedereen. Samen met alle gebruikers zorgen we dat dat ook zo blijft, nu en in de toekomst. Daarom passen we de stad aan, we maken haar klimaatrobuust en vergroten de biodiversiteit om Leiden ook voor toekomstige generaties leefbaar en aantrekkelijk te houden.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Beheer

- In het kader van de zero-emissiezone loopt een aanbesteding voor ca. 100 elektrische bedrijfsen personenwagens.
- De vernieuwing parkbruggen Klein Cronestein is nagenoeg afgerond.
- De Stationspleintunnel wordt momenteel opgeknapt met o.a. brandvertragende beplating, ventilatoren en LED-verlichting.

Bodem en ondergrond

De Living Lab Fase van de landelijke pilot Verticaal Kabels- en LeidingenSysteem (VKLS) is succesvol afgerond. In deze pilot werkten we samen o.a. met ministeries, provincie Zuid-Holland, 15 gemeenten, netbeheerders, universiteit van Eindhoven. Doel is om op een simpele wijze veel ruimte en veiligheid te creëren ten opzichte van de huidige situatie van een spaghetti van kabels en leidingen in de ondergrond. Door het VKLS kunnen we deze innovatie om kabels en leidingen verticaal te ordenen in de praktijk brengen. Hiervoor hebben we een locatie op het oog, waarbij de toepassing van het VKLS ervoor zorgt dat er een bomerrij geplaatst kan worden die zonder toepassing niet mogelijk zou zijn geweest.

Handhaving openbare ruimte

Na een trainingsperiode zijn alle boa's sinds 1 januari 2026 bevoegd om te handhaven op de verkeersovertredingen: fietsen zonder verlichting, fietsen met de telefoon in de hand en fietsen of lopen door rood licht. Met deze uitbreiding van bevoegdheden dragen de boa's bij aan het vergroten van de verkeersveiligheid. In het kader van de impuls verkeersveiligheid besteden we daarnaast extra aandacht aan verkeershandhaving. Hiermee zetten we een belangrijke stap in de verbetering van de verkeersveiligheid in de gemeente.

Openbaar groen

- In 2025 is het concept van het PanoramaPark als beste uit de prijsvraag gekomen. Momenteel wordt dit concept uitgewerkt naar een ontwikkelkader, wat nog meer is toegesneden op de Leidse situatie, en een bijbehorend programmaplan. Daarnaast worden al verbindingen gelegd met lopende raakvlakprojecten, zoals sportpark De Mors, groot onderhoud in de parken en de Zijloever, en is met eco-graffiti aandacht gegeven aan de bekendheid van het PanoramaPark. Het programmaplan moet de basis leggen onder de uitvoering en onder een goede samenwerking met inwoners en andere stakeholders in de stad. Het ontwikkelkader vormt de basis

voor gesprekken met stakeholders en bewoners. Het uitgangspunt is dat we het PanoramaPark samen met de stad maken met kiempunten bij elke buurt.

- Het college van B&W heeft op 3 maart De Leidse Natuurstandaard voor nieuwbouw vastgesteld. Dit is nieuw beleid voor natuurinclusief bouwen waarmee de gemeente probeert helderder en beter te sturen op het toevoegen van natuur bij bouwprojecten, maar ook bouwprojecten in de toekomst probeert te ondersteunen met het makkelijker krijgen van natuurvergunningen mits er natuurinclusief gebouwd wordt, wat bijdraagt aan een gezonde leefomgeving.

- Het college van B&W heeft op 3 maart een Uitvoeringsbesluit vastgesteld waarin is besloten hoe zij de komende 4 jaar om wil gaan met 39 onafhankelijke ecologische adviezen op basis van het Leidse Stadsnatuurmeetnet. Dit betekent dat het college de komende jaren verder doorgaat en verder inzet op de ingezette koers voor ecologisch(er) beheer, meer ecologische inrichting en meer gerichte natuurmonitoring.

- December 2025 heeft het college ingestemd met een voederverbod van wilde dieren. Daarmee mogen ook geen vogels meer worden gevoerd. De reden hiervoor is dat vogels ziek kunnen worden of doodgaan van menselijke voedselresten. Verder trekken deze resten ratten en ander ongedierte aan en zorgen voor vervuiling van het water en voor overlast. In januari 2026 is er gepubliceerd over dit voederverbod in lokale krantjes en via sociale media en met flyers in buurthuizen.

- Het verlichtingsbeleid heeft een positief effect op de biodiversiteit. Door warmer licht bij plekken met natuurwaarden in combinatie van het niet meer verlichten van groen en water, zonder de veiligheid uit het oog te verliezen, is bij de Driemanschapskade de watervleermuis weer gespot.

- Voor het voltooiën van de aanleg van het Singelpark is in 2025 de herinrichting van de Jan van Houtkade gestart. Dit wordt ook in 2026 als zelfstandig project uitgevoerd binnen de vastgestelde kaders zoals die voor het Singelpark zijn vastgesteld.

- De meeste werkzaamheden binnen het domein openbaar groen verlopen conform planning. Het vervangen van bomen en omvormen van plantvakken naar (bloem)rijke berm gaat echter minder snel dan gepland. Dit is maatwerk en moet worden afgestemd op andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Openstaande vacatures zorgen voor vertraging hierin. De verwachting is dat deze in de loop van het jaar worden ingevuld en dat de achterstand wordt ingehaald.

Duurzame wijkvernieuwingen

Met de duurzame wijkvernieuwingenprojecten maken we Leiden wijk voor wijk toekomstbestendig, door tegelijk met het vervangen van het riool en de verharding zoveel mogelijk opgaven mee te nemen. Hierdoor worden de wijken klimaatadaptief heringericht, wordt groen en biodiversiteit toegevoegd, worden de wijken verkeersveiliger en nemen we wensen van bewoners waar mogelijk mee. Ook houden we ondergronds rekening met de energietransitie. Op wijkniveau kan het oplevermoment in de praktijk enigszins variëren ten opzichte van de eerder afgegeven planning, maar het programma als geheel ligt op schema. Onderstaand de actuele status.

Project	Start	Gereed
Noorderkwartier Oost fase 1		Afgerond
Noorderkwartier Oost fase 2:		Afgerond
Noorderkwartier-Oost fase 3, 4 en 5	Q2 2025	Q2 2027
Gasthuiswijk - Haagweg-Zuid fase 1		Afgerond
Gasthuiswijk - Haagweg-Zuid fase 2	In uitvoering	1e kwartaal 2027
Gasthuiswijk - Haagweg-Zuid fase 3	1e kwartaal 2027	1e kwartaal 2029
Gasthuiswijk - Haagweg-Zuid fase 4	1e kwartaal 2027	4e kwartaal 2028
Professorenwijk - Oost fase 1		Afgerond
Professorenwijk - Oost fase 2		Afgerond
Vogelwijk		Afgerond
Raadsherenbuurt	In uitvoering	2e kwartaal 2027
Hoge Mors fase 1		Afgerond
Hoge Mors fase 2	2e kwartaal 2026	2e kwartaal 2028
Hart van Meerburg	2e kwartaal 2027	2e kwartaal 2029
Boshuizen	3e kwartaal 2029	4e kwartaal 2032
Fortuinwijk - noord	3e kwartaal 2027	4e kwartaal 2030
Fortuinwijk - zuid	3e kwartaal 2028	4e kwartaal 2031

Doelenbomen

Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

Doel	Prestatie	
5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.1 Ontwikkelen beleid openbare ruimte	✓
	5A1.2 Beheren openbare ruimte	⚠
	5A1.3 Inzamelen huishoudelijk afval	✓
	5A1.4 Beheren contracten buitenreclame	⚠
	5A1.5 Handhaven gebruik openbare ruimte	⚠
	5A1.6 Werken voor derden cluster beheer	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

5A1.2 Beheren openbare ruimte

Het invullen van vacatures bij m.n. het onderhoud van bruggen en viaducten blijft een uitdaging waardoor de planning van de onderhoudswerkzaamheden onder druk staat. Het uitvoeringprogramma beschoeiing natuurvriendelijke oevers is vertraagd. Het werk aan de elektromechanica en de vernieuwing van zeven verkeersbruggen langs de Vliet zullen nu naar verwachting in 2027 worden afgerond. Het onderhoud aan de wegen ligt op schema.

5A1.4 Beheren contracten buitenreclame

Voor buitenreclame is door uw raad opgedragen te onderzoeken om de exploitatie van lichtmastreclames niet te continueren. Onderzocht wordt o.a. hoe de dalende inkomsten van uiteindelijk € 140.000 per jaar in de toekomst opgevangen kunnen worden.

5A1.5 Handhaven gebruik openbare ruimte

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig gebleken om vacatures snel te vervullen en medewerkers te behouden. Dit kan op termijn gevolgen hebben voor de inzetbaarheid en capaciteit van Handhaving op de prioriteiten. Op dit moment kunnen de taken van Handhaving nog worden uitgevoerd. Voor de langere termijn kan de krapte op de arbeidsmarkt echter gevolgen hebben voor de realisatie van de gemeentelijke ambities. Om dit risico te beheersen verkennen we verschillende mogelijkheden om vacatures sneller te vervullen bijvoorbeeld door het gebruik van deta-vast constructies. Daarnaast zetten we in op het behoud en de duurzame inzetbaarheid van onze huidige medewerkers.

Beleidssterrein 5B Openbaar water

Doel	Prestatie	
5B1 Waterkwantiteit op orde en verbeteren waterkwaliteit	5B1.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid waterkwantiteit en waterkwaliteit	✓
	5B1.2 Beheren openbaar water en riolering	✓
5B2 Recreatieve waarde water vergroten	5B2.1 Ontwikkelen beleid gebruik openbaar water	✓
	5B2.2 Exploiteren havens en waterwegen	✓
	5B2.3 Behandelen ligplaatsvergunningen	⚠
	5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5B Openbaar water en klimaatadaptatie

5B2.3 Behandelen ligplaatsvergunningen

De gemeente publiceert ieder kwartaal een lijst met vrije ligplaatsen voor pleziervaartuigen. Inwoners van Leiden die zich hebben geregistreerd op de wachtlijst kunnen hun interesse voor een vrije ligplaats kenbaar maken. De ligplaats wordt vervolgens vergund aan de inwoner die het hoogst op de wachtlijst staat. Aanvragen voor ligplaatsen voor bedrijfsvaartuigen worden op dit moment nog niet verdeeld. De eerder voorziene invoering van een verdelingsystematiek in 2025 is niet gerealiseerd, omdat in dat jaar is gestart met een nader onderzoek naar de looptijd en juridische status van bestaande ligplaatsvergunningen voor bedrijfsvaartuigen. Dit onderzoek is noodzakelijk gebleken om te kunnen vaststellen of en wanneer verdeling juridisch mogelijk

is. De verwachting is dat afronding van het onderzoek plaatsvindt eind 2026, waarna begin 2027 kan worden overgegaan tot verdeling.

Beleidssterrein 5C Openbaar groen en biodiversiteit

Doel	Prestatie	
5C1 Ontwikkelen en beheren van het openbaar groen	5C1.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid stedelijk en regionaal groen	✓
	5C1.2 Renoveren en herinrichten parken	✓
	5C1.3 Beheren openbaar groen	✓
	5C1.4 Behandelen kapvergunningen	✓
	5C1.5 Aanleggen Singelpark	✓
	5C1.6 Beheren Oostvlietpolder	✓
5C2 Bevorderen biodiversiteit	5C2.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid biodiversiteit	✓
5C3 Bevorderen dierenwelzijn	5C3.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid dierenwelzijn	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5C Openbaar groen en biodiversiteit

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 5D Milieu en duurzaamheid

Doel	Prestatie	
5D1 Werken aan een klimaatneutrale en klimaatgerichte stad	5D1.1 Milieubeheer algemeen	✓
	5D1.2 Uitvoeren geluidsanering	✓
	5D1.3 Uitvoeren bodemsanering	✓
	5D1.4 Uitvoeren duurzaamheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5D Milieu en duurzaamheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 5E Klimaatadaptatie

Doel	Prestatie	
5E1 Beperken van effecten van extreme neerslag, langdurige droogte en hittestress; betrekken bewoners en ondernemers bij klimaatverandering	5E.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid klimaatadaptatie	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5E Klimaatadaptatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

6

Stedelijke ontwikkeling

Stedelijke ontwikkeling

<i>Programmanummer</i>	6
<i>Commissie</i>	Stedelijke Ontwikkeling & Leefbaarheid en Bereikbaarheid (6D)
<i>Portefeuille(s)</i>	Wonen, Bouwen & Welzijn Bestuur, Veiligheid, Handhaving & Regio Energie, Werk, Inkomen & Cultuur

De missie van het programma Stedelijke ontwikkeling luidt:

De gemeente Leiden staat voor een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de beschikbare, schaarse ruimte van stad en regio die gericht is op een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Beleidssterrein Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Omgevingswetinstrumentarium

In Q1 is de Omgevingsvisie Leiden 2040 gepubliceerd in het landelijke systeem, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De vastgestelde Omgevingsvisie uit 2021 is daarbij in beheer genomen door deze op te nemen in het DSO. Dit houdt in dat de visie nu digitaal beschikbaar is in het landelijke systeem en is gestructureerd volgens de landelijke standaarden.

Vervolgens is in Q1 de eerste wijziging van de Omgevingsvisie ter inzage gelegd voor zienswijzen. Nieuwe vraagstukken en nieuw (boven)lokaal beleid vragen om een aanpassing van de Omgevingsvisie. Ook zijn inmiddels enkele ambities uit de visie gerealiseerd. Bestaand vastgesteld beleid is daarom verwerkt in een eerste beleidsarme wijziging van de Omgevingsvisie.

In februari is de 'Gebiedsanalyse, naar een koers voor de Leidse Binnenstad' door het college vastgesteld. Deze gebiedsanalyse vormt de opmaat tot een Omgevingsprogramma Binnenstad, die het komende jaar verder wordt uitgewerkt.

In Q1 is de eerste Wijziging Omgevingsplan "Verbod Datacentra" vastgesteld door de raad en gepubliceerd in het landelijke systeem, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hiermee hebben we de eerste ervaringen op gedaan met het besluitvormingsproces in relatie tot het landelijke systeem en de landelijke standaarden. De volgende wijziging is (ontwerp) Wijziging Omgevingsplan "Erfgoed – gemeentelijke monumenten". De voorbereidingen hiervoor worden in Q1 afgerond en in Q2 start het besluitvormingsproces.

Implementatie Omgevingswet

We werken toe naar het tussendoel om per 1 januari 2027 Omgevingswetproof te zijn. Voor de komende jaren is een analyse uitgevoerd naar de opgaven in de transitiefase tot 2032. De resultaten hiervan worden gebruikt voor een actualisatie van het werkplan van het programma Leiden 2040 voor de periode 2026–2029. De programmatische ondersteuning wordt in deze fase voortgezet.

Beleidssterrein Gemeentelijk gronden en gebouwen

Vastgoedbeleid

Aan het samen komen tot een nieuw vastgoedbeleid in 2026 is een vervolg gegeven. Hiervoor zijn onder andere meerdere bijeenkomsten georganiseerd met de recent ingestelde subcommissie Vastgoed, vallend onder commissie Werk & Middelen. Conform de motie VOD 'Naar een nieuw vastgoedkompas' (nov 2025) wordt zo opgetrokken met de Raad.

Herijking routekaart verduurzaming

Voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is met het rapport van Brink een vervolg gegeven aan de routekaart. Begin 2026 is een presentatie met de tussenresultaten gegeven aan de Raadcommissie. Het rapport en de mogelijke vervolgszenario's zijn eind Q1 aan de raad gestuurd.

Beleidssterrein Wonen

Woningmarktregulering

Ook in de bestaande woningvoorraad blijft het beschermen van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen en de leefbaarheid in wijken een belangrijk aandachtspunt. Daarom is er per 1 januari een pakket van woningmarktregulerende maatregelen ingevoerd. In 2025 lag de focus op het toezien en handhaven van nieuw beleid. In 2026 worden de maatregelen structureel gemonitord. De uitkomsten van de monitoring bepalen waar de prioriteiten voor toezicht en handhaving worden gelegd. Tegelijkertijd blijft in 2026 actief gehandhaafd worden op geconstateerde misstanden op de (huur)woningmarkt. Het nieuwe vergunningensysteem van de maatregelen functioneert als een vangnet: situaties die voorheen buiten beeld bleven, worden zichtbaar en gehandhaafd. Dit draagt bij aan een eerlijkere huurmarkt, betere naleving van regels en bescherming van kwetsbare huurders.

De zorgzame wijk: de Leidse visie op wonen, zorg en welzijn

In 2026 maken we de overstap maken van visie naar uitvoering waarbij we met wijkscans in beeld brengen hoe we per wijk tot zorgzame wijken kunnen komen. Dit doen we weer met onze belangrijkste partner op het gebied van Wonen, Zorg en Welzijn.

Wet Versterking regie Volkshuisvesting

Met de komst van de Wet Versterking regie Volkshuisvesting (verwachte inwerkingtreding juli 2026) wordt een verplichte groep urgenten voorgeschreven. Daarnaast zien we de beweging naar Wonen Eerst en een toename aan doelgroepen die we met een vorm van voorrang willen huisvesten. Dit drukt op de kansen voor mensen die alleen op basis van inschrijfduur op een sociale huurwoning kunnen reageren. Dit vraagt om keuzes en om aanpassingen van de regionale Huisvestingsverordening. Vanuit Holland Rijnland wordt dit opgestart.

Standplaatsen

Voor de woonwagenlocatie Trien Semlerstraat zijn vijf standplaatsen gerenoveerd teruggebracht. Hierdoor kunnen kinderen van de bewoners van de Trien Semlerstraat terugkeren. Naar verwachting wordt in 2026 de herinrichting van de locatie afgerond.

Vanuit de Regionale Woonagenda heeft de Leidse regio de opdracht op 12 standplaatsen te realiseren. Tot dusver is er in de Leidse regio nog geen overeenstemming wat zou moeten optellen tot 12 standplaatsen. Dit overleg loopt nog. Na meerdere pogingen om tot een regionale afspraak te komen heeft Leiden haar eigen verantwoordelijkheid genomen en zelf alvast het proces om tot 2 extra plekken te komen in gang gezet. Dit betreft het onderzoek naar de uitbreiding met twee (koop)standplaatsen op Trekvaartplein.

Beleidssterrein Energietransitie

Warmtetransitie

Voor de oprichting van het regionale publiek integraal warmtebedrijf (RPIW) binnen de Warmte Leidse Regio (WLR) is de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. Hiermee creëren we als regio een vehikel om de omschakeling naar warmte te versnellen, terwijl de maatschappelijke waarden van betaalbaarheid, duurzaamheid en haalbaarheid zo goed mogelijk geborgd worden. Ook lokale initiatieven boeken mooie resultaten en krijgen steeds meer slagkracht, mede door de goede samenwerking met Energiek Leiden. Het recent vastgestelde Samenwerkingskompas biedt warmte-initiatieven duidelijkheid over de ondersteuning die initiatieven kunnen verwachten van de gemeente en Energiek Leiden, in hun opgave om de buurt verder te verduurzamen. Bovendien krijgen initiatieven door onze recente studie naar (de potentie van) lokale warmtebronnen meer zicht op de mogelijkheden.

Ondersteuning van ondernemers

Begin 2026 is er gestart met een ondersteuningspakket voor alle ondernemers, met onder andere een digitaal en telefonisch bereikbaar energieloket voor ondernemers. Hiermee breidt de gemeente haar dienstverlening voor ondernemers uit met als doel ondernemers te helpen om mee te doen en te bewegen in de energietransitie. De lokale energie coöperaties Energiek Leiden en Duurzaam Leiden worden, in samenwerking met de Provincie Zuid Holland en de Omgevingsdienst West Holland, een drijvende kracht in de ondersteuning van bedrijven en eigenaren van maatschappelijk vastgoed, net als zij dat nu al zijn richting bewoners.

Netcongestie

Netcongestie ontwikkelt zich in 2026 verder tot een bepalende randvoorwaarde voor woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming in Leiden. In de eerste maanden van dit jaar is zichtbaar geworden dat de opgave verschuift van analyse naar uitvoering.

De aanpassing van het ACM-prioriteringskader heeft daarbij directe impact op de gemeentelijke praktijk. Hoewel het meer ruimte biedt voor maatschappelijke projecten, blijkt de toepassing complex en administratief zwaar. Voor ontwikkelaars, woningcorporaties en bewoners leidt dit tot onduidelijkheid. Vanuit het programma netcongestie wordt gewerkt aan duiding en handelingsperspectief voor bestuur en organisatie.

Tegelijkertijd is de uitvoering van de netverzwaring verder op gang gekomen. In samenwerking met Liander wordt gewerkt aan onder meer het 50 kV-station Leiden Noord, nieuwe hoofdsparingsstracés en de realisatie van middenspanningsruimtes. Dit vraagt de komende periode ook om intensieve afstemming in de openbare ruimte.

Om een evenwichtige toedeling van schaarse capaciteit op het net in de toekomst te waarborgen is de gemeente alert op aanvragen van grootgebruikers. In dat kader heeft de gemeente via een Omgevingsplanwijziging de aansluiting van datacentra met een grote energievraag beperkt.

Doelenbomen

Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Doel	Prestatie	
6A1 Toedelen van ruimte	6A1.1 Opstellen kaderstellende visies voor de ruimtelijke ontwikkeling van regio, stad en stadsgebieden	✓
	6A1.2 Stimuleren ruimtelijke initiatieven en ruimtelijke kwaliteit	✓
	6A1.3 Opstellen en actualiseren ruimtelijk instrumentarium	✓
	6A1.4 Implementatie Omgevingswet	✓
6A2 Ruimtelijke kwaliteit van de bebouwde ruimte	6A2.1 Behandelen verzoeken van omgevingsvergunningen	✓
	6A2.2 Het voeren van vooroverleg	✓
6A3 Veilig bouwen en veilig gebruiken van bebouwde ruimte	6A3.1 Toezicht en handhaving op veilig bouwen en gebruiken	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 6B Gemeentelijke gronden en gebouwen

Doel	Prestatie	
6B1 Optimale exploitatie van gemeentelijk vastgoed	6B1.1 Voeren van een erfpachtbedrijf	✓
	6B1.2 Opstellen MPG en Vermogensbeheer grondexploitaties	✓
	6B1.3 Exploiteren van gemeentelijke gebouwen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6B Gemeentelijke gronden en gebouwen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 6C Wonen

Doel	Prestatie	
6C1 Hogere kwaliteit en toename van de woningvoorraad	6C1.1 Implementatie Woonvisie Leiden 2020-2030 en uitvoeringsagenda wonen	✓
	6C1.2 Uitvoering prestatieafspraken 2020-2025	⚠
	6C1.3 Regionale woonagenda en woonruimteverdeling	✓
	6C1.4 (Laten) uitvoeren van woningbouwprojecten (inclusief studentenhuisvesting)	⚠
6C2 Opheffen illegale huisvesting	6C2.1 Toeziën en handhaven op onrechtmatige bewoning	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6C Wonen

6C1.1 Implementatie Woonvisie Leiden 2020-2030 en uitvoeringsagenda wonen

Als opvolger van de Uitvoeringsagenda Wonen 2020-2023 werken we met het Volkshuisvestingsprogramma 2025-2030. In dit omgevingswetprogramma staan de maatregelen waarmee de gemeente uitvoering geeft aan haar volkshuisvestelijke ambities vastgelegd in de Omgevingsvisie en de woonvisie.

6C1.2 Uitvoering prestatieafspraken 2020-2025

Het proces om te komen tot meerjarige prestatieafspraken loopt nog. De verwachting is dat voor de zomer de afspraken kunnen worden ondertekend.

6C1.4 (Laten) uitvoeren van woningbouwprojecten (inclusief studentenhuisvesting)

Projecten met groen stoplicht:

- Lammenschansdriehoek (vh Lammenschanspark)
- Stationsgebied ■ Park De Zwijger
- Entreegebied LBSP
- Westerpoort
- Vondelkwartier
- Energiepark
- LEAD
- Telderskade e.o.

Projecten met oranje stoplicht:

Werninkterrein

Het project staat on hold en de mogelijkheden voor een doorstart worden onderzocht. Dit is ook aangekondigd in de brief 'Doorstart ontwikkeling Werninkterrein in relatie tot besluit GOW30' met kenmerk Z/25/3901688 d.d. 28-10-2025. Halverwege 2026 is naar verwachting meer duidelijkheid over de planning van de ruimtelijke procedure.

Groenord fase 2

De haalbaarheid van het plan met de actuele beleidsmatige uitgangspunten wordt door de ontwikkelaar nader onderzocht. Hierna wordt de verdere planuitwerking in samenwerking met de ontwikkelaar voortgezet.

Plesmanlaan 100 / Jacobs

Het bestemmingsplan voor dit transformatieproject met 420 woningen en commerciële voorzieningen is op 1 februari 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is door één appellant beroep ingesteld tegen het vastgestelde bestemmingsplan. In mei 2025 heeft de raad een herstelbesluit op dit bestemmingsplan Plesmanlaan100 vastgesteld.

Op 21 november 2025 heeft de zitting van de Raad van State plaatsgevonden. De RvS heeft nog geen uitspraak kunnen doen en het project is daardoor met enkele maanden verder vertraagd.

De RvS heeft inmiddels aangegeven dat zij verwachten in april 2026 uitspraak te kunnen doen. De verwachting is dat de eigenaar/ ontwikkelaar na een positieve uitspraak van de Raad van State verder gaat met de bouw voorbereidende werkzaamheden en dat de vernieuwbouw eind 2026 zal starten.

Meerburg

In 2025 zouden Portaal en De Sleutels tot nadere afspraken komen over ruil en/of verkoop van woningen. Dit is niet gelukt, waardoor verdere uitwerking van de ontwikkeling op zich laat wachten.

Begin 2026 worden gesprekken tussen bovengenoemde partijen en gemeente gevoerd om te verkennen op welke wijze de Gebiedsvisie tot uitwerking kan worden gebracht.

Beleidsterrein 6D Energietransitie

6D1 Klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2050	6D1.1 Energiebesparing	✓
	6D1.2 Opwek duurzame energie	✓
	6D1.3 Warmtetransitie	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6D Energietransitie

6D1.3 Warmtetransitie

Ondanks stappen in de startwijken uit de Transitievisie Warmte (2022), blijft het aantal aardgasvrije woningen achter bij onze ambities. Fortuinwijk-Noord wordt de eerste buurt in Leiden Zuidwest waar we een warmtenet willen aanleggen op basis van WarmtelinQ. De verwachting is dat de raad daar in het najaar een investeringsbesluit over kan nemen. Op het Waardeiland en in de Merenwijk worden wijkuitvoeringsplannen opgesteld op basis van onderzoeken naar de meest kansrijke warmteoplossing.

Maar de uitvoering blijft achter op het benodigde realisatietempo. Daarmee loopt een van de belangrijkste doelen uit het Plan van Aanpak Gebiedsgerichte Warmtetransitie (2023), 8.000 nieuwe aansluitingen op een warmtenet in 2030, vertraging op. Het doel is om begin 2027 een operationeel RPIW te hebben, waarna al opgestarte projecten (zoals Fortuinwijk-Noord) en nieuwe warmteprojecten (verder) kunnen ontwikkelen. Wel zijn er meer middelen nodig om projecten haalbaar en betaalbaar te maken. Daarvoor lobbyen we richting het rijk, maar ook de gemeente en gebouweigenaren zoals de woningcorporaties zullen een stap naar voren moeten doen om een deel van de beoogde aansluitingen te realiseren.

7

Jeugd en onderwijs

Jeugd en onderwijs

<i>Programmanummer</i>	7
<i>Commissie</i>	Onderwijs en samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Kanselijkheid, Jeugd en Onderwijs

De missie van het programma Jeugd en onderwijs luidt:

In Leiden krijgen kinderen en jongeren de kans gezond en veilig op te groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Beleidsterrein Jeugd

Jeugdparticipatie

De jongerenraad is een pilot van twee jaar en loopt dit schooljaar 2025-2026 af. De jongerenraad is uitgebreid geëvalueerd, de resultaten van de evaluatie zijn op 28 januari 2026 als collegebrief naar de gemeenteraad gestuurd.

Beleidskader Gezondheid, Sport, Spelen & Bewegen

Begin 2026 is het participatieproces voor het nieuwe beleidskader Gezondheid, Sport, Spelen & Bewegen afgerond. De uitkomsten zijn gebundeld in een participatierapportage, die in april is gedeeld met de gemeenteraad en deelnemers van de verschillende activiteiten. Op basis van deze uitkomsten werken we verder aan het nieuw op te stellen beleidskader. Het nieuwe beleid volgt op de beleidskaders Spelen & Bewegen en Sport & Gezondheid. Naast Programma 7A Jeugd is dit beleidskader ook van toepassing op Programma 8C Sport en Programma 9B Preventie.

Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte

De verkenning over het vergroenen en openbaar toegankelijk stellen van schoolpleinen is afgerond. De gemeenteraad is hierover in april geïnformeerd middels een collegebrief en het rapport 'Verkenning over het vergroenen en openbaar toegankelijk stellen van basisschoolpleinen'. Voor de nieuwe, groene inrichting van het Bonaireplein en het schoolplein van de Anne Frank zijn participatiesessies georganiseerd en is gestart met het maken van een schetsontwerp.

In lijn met de SamenSpeelbelofte blijven we inzetten op inclusief spelen en spelen in een groene omgeving. De Kinderraad is aan de slag gegaan met hun zelfgekozen onderwerp. Dit jaar is dat speeltuinvereniging Zuidwest. Zij denken mee hoe de speeltuin bij herinrichting een inclusieve speelplek kan worden voor alle kinderen.

Aandachtspunt Hecht

De bezuinigingen bij Hecht die betrekking hebben op de Aanvullende Diensten Jeugd hebben we in 2025 en 2026 volledig kunnen bijstellen en opvangen, waardoor dit niet ten koste is gegaan van de ondersteuning aan gezinnen en jeugdigen. Hecht kampt wel nog steeds met een krapte in personeel o.a. ten gevolge van een hoog ziekteverzuim. In Leiden zijn daar vooralsnog geen gevolgen van te zien, maar het blijft een aandachtspunt.

Jeugdhulp

Taskforce

In januari 2026 is de Leidse gemeenteraad en ook de andere gemeenteraden van Holland Rijnland geïnformeerd over de stand van zaken van de prioriteiten van de Taskforce Jeugdhulp. In heel Holland Rijnland zijn in het eerste kwartaal van 2026 zienswijzen gevraagd op de herijkte regiovisie, om de regiovisie op de specialistische jeugdhulp vervolgens in juni vast te stellen. Het aanpassen van de verordening was ook een van de prioriteiten vanuit de Taskforce Jeugdhulp ten behoeve van de afbakening van de reikwijdte. Het college heeft de verordening vastgesteld voor inspraak. De planning is dat alle gemeenten in de Leidse regio in juni 2026 de verordening vaststellen. Het regioprogramma Jeugd werkt aan een programmaplan, waarin governance en het werken met beschikkingen verder worden vormgegeven. Voor een uitgebreidere toelichting op de producten die geleverd zijn, zie de wethoudersbrief 'Ontwikkelingen gespecialiseerde jeugdhulp van 15 januari 2026 (Z/26/3939343).

Hervormingsagenda

De maatschappelijke dialoog over het versterken van het gewone leven heeft een vervolg gekregen in de jongerenraad van de gemeente Leiden. De jongerenraad heeft ideeën en adviezen om de mentale gezondheid van jongeren te verbeteren gedeeld met Praatpower. Deze ideeën en adviezen zijn opgenomen in het onderzoeksrapport van praat- naar daadkracht. Dit rapport is gedeeld met de landelijke politiek en partners in Leiden met het verzoek de aanbevelingen te overwegen. Hiernaast werkt de jongerenraad momenteel aan een advies voor het verbeteren van mentaal welbevinden van Leidse jongeren. Dit advies wordt in het derde kwartaal van 2026 verwacht.

In het kader van het versterken van de pedagogische sociale basis is een aantal acties ingezet. De Leidse website van Scheidingsplein.nl is online sinds februari 2026. Het scheidingsplein is een digitaal platform waar Leidse volwassenen, kinderen en professionals terecht kunnen voor alle hulp en informatie rondom (voorkomen van) scheiding.

De start van de ZorgOppas in Leiden in februari 2026 draagt ook bij aan het versterken van de pedagogische sociale basis. Dit is een laagdrempelige en preventieve voorziening voor ouders van zorgbehoevende kinderen.

Het doel is het duurzaam ontlasten van ouders door hen te koppelen aan zorgvuldig gescreende en ervaren oppassen met een zorgachtergrond, zodat zij met vertrouwen even tijd voor zichzelf kunnen nemen. ZorgOppas versterkt het informele netwerk, voorkomt overbelasting en draagt bij aan het langer volhouden van zorgtaken, tegen lagere kosten dan specialistische zorgvoorzieningen. Ook wordt momenteel ingezet op het versterken van de verbinding tussen de gemeente en huisartsen. Hiernaast wordt onderzocht op welke wijze we de inzet van steunfiguren kunnen stimuleren.

Jeugdteams

In 2025 heeft een evaluatie van de opdracht van de gemeente aan Stichting Jeugdteams plaatsgevonden. Een van de adviezen hierin was om een verdiepend onderzoek te doen naar mogelijke organisatievormen en sturing van de Jeugdteams. Op 30 juni 2028 loopt de huidige opdracht aan de Jeugdteams af. Adviesbureau Turner voert dit verdiepende onderzoek uit. Het onderzoek sluit aan bij landelijke ontwikkelingen gericht op versterking van lokale teams, de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De verkenning integrale ondersteuning wordt in samenhang met dit verdiepend onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van het verdiepend onderzoek worden in Q3 2026 betrokken bij het richtinggevend voorstel voor de inrichting van de toegang tot jeugdhulp na medio 2028.

Sterke(re) lokale teams met een integraal ondersteuningsaanbod

De Verkenning integrale ondersteuning is gestart. Met deze verkenning wordt de huidige situatie van de organisatie van de lokale teams en hun taken in beeld gebracht. Ook zijn de kansen en knelpunten van de huidige integrale samenwerking in het sociaal domein in beeld gebracht. Vervolgens wordt op basis van de huidige situatie en de gewenste situatie een advies geschreven over de samenwerking in het sociaal domein en de organisatievorm van de lokale teams voor een goede dienstverlening aan de inwoners met een hulpvraag. Het doel hiervan is om integrale ondersteuning aan alle inwoners van deze gemeenten zodat zij laagdrempelig, tijdig en op maat toegang krijgen tot de juiste hulp en ondersteuning, als het eigen netwerk niet (meer) toereikend is. De verwachting is dat in Q3 2026 het advies en de aanbeveling wordt opgeleverd.

Jeugdhulp en onderwijs

In Holland Rijnland worden door onderwijs en specialistische jeugdhulp diverse voorzieningen georganiseerd voor leerlingen die zowel onderwijsbegeleiding als zorg nodig hebben. Er is een groep kinderen die niet volledig naar school gaat, omdat zij ook zorgaanbod nodig hebben. Voor deze groep worden onderwijs-zorg arrangementen (OZA) georganiseerd. Het organiseren van onderwijs-zorg arrangementen (OZA) is een lopend proces met als doel jeugdigen binnen één tot twee schooljaren toe te laten groeien naar volledige deelname aan het (regulier of speciaal) onderwijs. In de jeugdhulpregio Holland Rijnland wordt gewerkt aan een verkenning om gegevens vanuit SOZ, RBL en samenwerkingsverbanden te koppelen, zodat op basis van data nieuwe stappen gezet worden die het aanbod op de grens van onderwijs en jeugdhulp versterken.

Collectiveren

Het landelijke programma Aanpak Wachtlijden is officieel afgerond. Een onderdeel hiervan was collectiveren: het vaker aanbieden van groepsgerichte aanbod in plaats van individuele behandeling of begeleiding (uiteraard waar dit verantwoord is). In de jeugdregio Holland Rijnland is collectiveren als prioriteit gesteld om de wachttijden en kosten van specialistische jeugdhulp te verlagen en de kwaliteit te verbeteren. In 2024 en 2025 lag de focus vooral op onderzoeken en het ophalen van inzichten: wat werkt wel of niet in groepen en waar liggen daar kansen? Dit is uitgemond in een toekomstbeeld met doelstellingen voor 2030. In 2026 focussen we ons op het laten landen van de geleerde lessen uit collectiveren (bijvoorbeeld bij aanbieders en jeugdteams) en het stimuleren van de beweging (bijvoorbeeld via opdrachtgeverschap).

Afbouw BBR

Eind 2024 is in het PHO-jeugd afgesproken dat binnen de gespecialiseerde jeugdhulp regio Holland Rijnland de Buiten Budgettaire Route (BBR) in twee jaar moet worden afgebouwd. Een deel van de BBR-aanvragen is onvermijdelijk en blijft na de afbouw van de BBR bestaan (woonplaatsbeginsel en bijzondere vormen van zorg die niet van tevoren ingekocht kunnen worden, zogeheten maatwerk). Het project Afbouw BBR is erop gericht om tot dat niveau te komen. Het project is gestart met een ontwikkelaanpak die acties en maatregelen voor Afbouw BBR oplevert. In oktober 2025 is het Voorstel Eerste maatregelen BBR goedgekeurd door de wethouders Jeugd van regio Holland Rijnland Deze maatregelen zijn per 1-1-2026 ingevoerd. Het project draait nu verder in deze continue cyclus van de ontwikkelaanpak. Deze is aan het einde van het eerste kwartaal 2026 in gang gezet en zal nieuwe voorstellen voor acties en maatregelen opleveren.

Beleidssterrein Peuterspeelopvang en kinderopvang

Bereik Voorschoolse Educatie (VE) door invoering peutermonitor

We geven uitvoering aan beleidsdoelstellingen als '100% score in plaatsing van kinderen met VE-indicatie in een kindcentrum met voorschoolse educatie' en 'zoveel mogelijk doelgroeppeuters doen mee aan aanvullend aanbod, naast deelname aan VE'. Dit doen we door intensieve en integrale samenwerking met partners uit de stad. Door de implementatie van de peutermonitor – een uniform digitaal monitoringsysteem – zijn data

en daarmee de doelgroepeuters beter in beeld. In het eerste deel van 2026 is gewerkt aan het invoeren van deze peutermonitor. Hierdoor kunnen we in de toekomst nog beter data-gedreven werken en een verbeteringslag maken in de toeleiding van peuters uit de doelgroep naar de kinderdagverblijven die opvang en VE aanbieden. In 2026 werken we toe naar 100% deelname aan VE-aanbod van de kinderen met een VE-indicatie.

Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten (VSV) & Duurzaam Werk 2026-2029 van start

Na een intensieve voorbereiding in 2025 is het nieuwe Regionaal Programma VSV & Duurzaam Werk 2026-2029 in december 2025 bestuurlijk vastgesteld en in januari 2026 succesvol ondertekend. Daarmee is de uitvoering van het programma direct gestart en zetten we extra maatregelen in die jongeren ondersteunen bij het volgen van onderwijs, het behalen van een startkwalificatie en het vinden van duurzaam werk. Nieuw vanaf 2026 is dat het programma alle fasen op weg naar duurzaam werk verbindt: van ondersteuning op school om uitval te voorkomen, via begeleiding bij overstappen binnen het onderwijs, tot en met begeleiding richting werk, zodat jongeren waar nodig de juiste ondersteuning krijgen.

Beleidssterrein Onderwijs

Studentenwelzijn

Eind december 2025 is de inzet op studentenwelzijn vanuit de Kaderbrief 2025-2029 voor een jaar versterkt met middelen en extra ambtelijke inzet. Daarmee hebben we de afgelopen maanden een start gemaakt met intensivering van de informatievoorziening en een sterkere landelijke samenwerking op thema's als veerkracht en alcoholpreventie. We verwachten gedurende dit jaar betere interventies in Leiden te starten, meer studenten te bereiken en beter onderzoek naar beleid en interventies te hebben. Hiervoor wordt in samenwerking met de Deloitte Impact Foundation een impactmeting en dashboard ontwikkeld, waarmee steden waaronder Leiden beter hun impact van studentenwelzijnsbeleid kunnen meten en inzichtelijk krijgen.

Natuur- en duurzaamheidseducatie

Begin 2026 zijn we gestart met het ontwerp van twee permanente tentoonstellingen in bezoekerscentrum Weidezicht op kinderboerderij Merenwijk. Daarnaast besteden we volop aandacht aan het 100-jarig bestaan van de Leidse Schooltuinen in 2026. Tot slot is het Duurzame Docentennetwerk verder geprofessionaliseerd en verankerd als stichting Duurzame Stad, waarmee een structurele basis voor duurzaamheid in het Leidse voortgezet onderwijs is gelegd.

Start ISK MboRijnland

Begin januari 2026 is Internationale Schakelklas (ISK) MboRijnland (voortgezet onderwijs) met 70 leerlingen gestart op locatie Lammenschans van MboRijnland. Hiermee is het ISK-aanbod voor de Leidse regio uitgebreid, zowel in aantal als in passend onderwijs dat aansluit bij de levensfase en behoefte van de nieuwkomer. Het aantal leerlingen zal de komende jaren en met de komst van de AMV-leerlingen (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) op AZC Paardenwei in maart snel uitbreiden. Het Leids convenant veiligheid in om het onderwijs Begin maart 2026 is het Leids Convenant Veiligheid In en Om Het Onderwijs getekend door de gemeente, politie, middelbare scholen, mbo-instellingen, de GGD, het openbaar ministerie en regionaal bureau leerrecht. In dit convenant staat wat ieders taken en rollen zijn in een goede samenwerking voor de veiligheid in en om het onderwijs. Met dit convenant worden tegelijk al de al eerder opgezette signaaloverleggen op scholen geborgd. Tijdens deze signaaloverleggen worden verschillende trends en ontwikkelingen tussen partijen in en rond de school uitgewisseld, zodat hier gerichte interventies op kunnen worden ingezet of ontwikkeld. Dit jaar willen we de samenwerking nog verder verdiepen door kennisdeling tussen partijen te vergroten op een online platform en tijdens het jaarlijkse bovenscholse Veilige School Overleg. De eerste hiervan heeft in maart plaatsgevonden.

Onderwijsinnovatie en legacy Leiden Nationale Onderwijsstad

In 2026 loopt weer een innovatiesubsidieronde. De deadline is inmiddels verstreken en de projecten worden op dit moment beoordeeld. Voor de zomer ontvangen de aanvragers de uitslag.

In het eerste kwartaal van 2026 hebben we de impact van het Leiden Nationale Onderwijsstad jaar geëvalueerd. We hebben de resultaten daarvan in april gedeeld via een wethoudersbrief. Via de website van het LEF is ook een update te vinden met een aftermovie. De kern van de evaluatie is dat we de positie en de zichtbaarheid van Leiden als onderwijsstad blijven versterken en dat het netwerk in het Onderwijsstad jaar enorm is verstevigd. De nalatenschap het nationale onderwijsjaar borgen we binnen de context van het Leiden Education Fieldlab (LEF). Het LEF heeft in 2026 haar koers opnieuw afgestemd met alle partners. Deze koers is vastgelegd voor de periode 2026-2030. Het van en met elkaar leren, heeft hierin een prominente plek en sluit aan bij de doelstellingen die we hadden in het onderwijsstad jaar. Zo blijven we inzetten op een plek waar onderwijsprofessionals met elkaar kunnen werken aan de toekomst van het onderwijs in Leiden.

Maatschappelijke Diensttijd (MDT)

Eind 2025 is de subsidie toegekend voor twee maatschappelijke diensttijdprojecten waar de gemeente bij betrokken is. Via een wethoudersbrief is de gemeenteraad in de eerste helft van 2026 geïnformeerd over de

stand van zaken. Onderdeel van een van de subsidies is de verkenning hoe we de kernwaarden waar MDT voor staat (jongerenparticipatie, talentontwikkeling, iets doen voor een ander en netwerk vergroten) nog verder in kunnen zetten in de beleidsdoelen die de gemeente heeft.

Continuering inzet brugfunctionaris

De inzet van de brugfunctionaris is gecontinueerd door middel van een aangepaste subsidieregeling voor het schooljaar 2026/2027. Vanuit de Leidse Gelijke Kansen Aanpak is de afgelopen twee (school)jaren ingezet op (7) extra brugfunctionarissen in het primair basisonderwijs, naast de inzet van brugfunctionarissen op (8) scholen die door het Rijk werden gesubsidieerd. De inzet van de brugfunctionaris draagt bij aan het vergroten van gelijke kansen, daar waar de achtergrond of situatie talentontwikkeling in de weg staat. De brugfunctionaris biedt laagdrempelige hulp aan ouders, waarmee zij hen de weg bieden naar datgeen dat Leiden te bieden heeft. De focus ligt op het toeleiden naar gemeentelijke voorzieningen in de stad en wijk en bij het vinden van de juiste ondersteuning bij (zorg, financiële, opvoedkundige en overige) vragen.

Beleidsterrein onderwijshuisvesting

Na vaststelling van de Visie en kaders van het beleidsrijke Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs (IHP) en het Beleidsrijke IHP 2026-2042 (RV 25.0035) werken we met de schoolbesturen de acties uit die binnen de verschillende thema's uit de Visie en Kaders aan de orde komen. Het betreft de thema's gelijke kansen, inclusie, gezondheid & bewegen en duurzaamheid. Als eerste buigen we ons over de vraag hoe we versnelling kunnen aanbrengen in het realiseren van projecten.

De volgende onderwijshuisvestingsbouwprojecten zijn in ontwikkeling:

- Nieuwbouw Vlietlandcollege van de Stichting Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele Grondslag, Johan Wagenaarlaan
- Vernieuwbouw Internationale Schakelklas van de Scholengroep Leonardo da Vinci (LdV), Vijf Meilaan
- Vernieuwbouw van de Lucas van Leyden van de Stichting Primair en Speciaal Openbaar Onderwijs Leiden en Leiderdorp (PROO)
- Nieuwbouw Kindcentrum Stevenshof van PROO en SCOL in samenwerking met FloreoKids
- Vernieuwbouw Vrije School Mareland van de Stichting Vrije Scholen Zuid West Nederland
- (Ver)Nieuwbouw van de Weerklank van de Koninklijke Auris groep
- Vernieuwbouw gemeentelijke gymzaal Oppenheimstraat
- Vernieuwbouw en uitbreiding Leidse Houtschool van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL)
- Nieuwbouw Eerste Leidse Schoolvereniging, E.L.S.
- Vernieuwbouw en uitbreiding van het Leonardo College van LdV, Kagerstraat

De portefeuillehouder onderwijshuisvesting heeft in december 2025 de vijfde rapportage over de voortgang van de (ver)nieuwbouw van de schoolgebouwen uit de Herwaardering van het IHP 2026-2032 aan de gemeenteraad gestuurd (Z/25/3892636). Hierin staat in welke fase ieder project zich bevindt, of er vertraging is ten opzichte van de eerdere planning en of dit andere/volgende projecten raakt in verband met de beschikbaarheid van een wissellocatie. En de raad wordt geïnformeerd over eventuele vertraging of problemen veroorzaakt door netcongestie. Ook in 2026 worden er twee voortgangsbrieven onderwijshuisvesting naar de gemeenteraad gestuurd.

Doelenbomen

Beleidsterrein 7A Jeugd

Doel	Prestatie	
7A1 Een krachtige pedagogische samenleving	7A1.1 Betrekken van de jeugd via jeugdparticipatie	✓
	7A1.2 Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte	✓
7A2 Goede (gebiedsgerichte) ondersteuning en hulp aan jeugd en gezin	7A2.1 Vanuit het CJG uitvoeren Wet Publieke Gezondheid	✓
	7A2.2 Vanuit het CJG organiseren van informatie en advies en opvoedingsondersteuning	✓
	7A2.3 Vanuit het CJG organiseren van jeugdhulp door middel van jeugd & gezinsteams	✓
7A3 Goede specialistische hulp beschikbaar	7A3.1 Het organiseren van specialistische jeugdhulp	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7A Jeugd

7A3.1 Het organiseren van specialistische jeugdhulp

Maatregelen om wachttijden te verlagen en kosten te verminderen worden uitgevoerd door de jeugdregio Holland Rijnland. Het aantal kinderen dat jeugdhulp gebruikt is ongeveer gelijk gebleven en de kosten lijken te dalen. De jeugdregio Holland Rijnland blijft maatregelen inzetten om wachttijden te verlagen en kosten verder te verminderen. Vooralsnog werpt dat vruchten af, want het aantal kinderen dat jeugdhulp gebruikt is ongeveer gelijk gebleven en de kosten lijken te dalen. Het kost echter tijd om het effect van nieuwe maatregelen in te kunnen schatten.

Beleidsterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang

Doel	Prestatie	
7B1 Kwalitatief goed en toegankelijk aanbod van kindercentra	7B1.1 Zorg dragen voor voldoende aanbod peuterspeelzaalwerk	✓
	7B1.2 Waarborgen kwaliteit kinderopvang / peuterspeelzalen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 7C Onderwijsbeleid

Doel	Prestatie	
7C1 Gelijke kansen voor kinderen en jongeren	7C1.1 Waarborgen van aanbod, kwaliteit en deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	✓
	7C1.2 Ondersteunen van hoogwaardig taalaanbod in het onderwijs	✓
	7C1.3 Bevorderen van een goede samenwerking tussen ouder en professional	✓
7C2 Goede onderwijs-ondersteuning en samenwerking in het onderwijs	7C2.1 Ondersteunen zorg voor leerlingen met specifieke behoeften	✓
	7C2.2 Stimuleren samenwerking en voorzieningen in het onderwijs	✓
7C3 Als Kennisstad toekomstbestendig onderwijs bevorderen met extra aandacht voor duurzaamheid, internationalisering en talentontwikkeling.	7C3.1 Stimuleren van een duurzame rijke leeromgeving waarin leerlingen en onderwijsprofessionals hun eigen talenten kunnen ontwikkelen met aandacht voor een doorlopende leerlijn	✓
	7C3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving	✓
	7C3.3 Bevorderen van toekomstgerichte talentontwikkeling door samenwerking van onderwijs met bedrijven en instellingen.	✓
7C4 Zoveel mogelijk leerlingen volgen onderwijs en halen een startkwalificatie of het verwerven van een werkplek	7C4.1 Sturing geven aan projecten die zich richten op het behalen van een startkwalificatie, terugkeer naar het onderwijs (ook voor thuiszitters) of het verwerven van een werkplek	✓
	7C4.2 Tegengaan verzuim leerplichtigen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7C Onderwijsbeleid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

Doel	Prestatie	
7D1 Goede kwantiteit en kwaliteit van onderwijshuisvesting	7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen	⚠
	7D1.2 In stand houden van de bestaande gebouwenvoorraad door onderhoud en aanpassingen	✓
	7D1.3 Uitvoering van de overige wettelijke taken zoals ozb, schadeherstel en bekostiging gymnastiekonderwijs	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen

De bouw van het Vlietlandcollege en de vernieuwbouw van de ISK lopen om verschillende (bouwtechnische) redenen enkele maanden tot een half jaar uit op de oorspronkelijke planning.

8

Cultuur, sport en recreatie

Cultuur, sport en recreatie

<i>Programmanummer</i>	8
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Energie, Werk en Inkomen en Cultuur Economie, Kennis, Sport en Gezondheid, Bestuur, Veiligheid en Handhaving, Klimaat, Mobiliteit en Financiën

De missie van het programma Cultuur, sport en recreatie luidt:

Cultuur, cultuurhistorie, sport, recreatie en evenementen vormen een belangrijk deel van het stadsklimaat, dragen bij aan de ontwikkeling van alle Leidenaren en maken deelname aan het maatschappelijke leven voor jong en oud toegankelijk. Dat is van grote waarde voor de versterking van de aantrekkelijkheid van de stad voor bewoners en bezoekers. In de gezonde stad hebben mensen de ruimte om te sporten en te bewegen.

Stand van zaken bij Voortgangrapportage

Beleidssterrein Cultuur

Subsidieregelingen cultuur en culturele projecten

In 2025 zijn de eerste rondes van de nieuwe meerjarige subsidieregeling cultuur en de subsidieregeling culturele projecten afgerond. In januari 2026 is de eerste ronde van de subsidieregeling kleine projecten en publicaties opengesteld voor aanvragen. Later dit jaar volgen nog twee rondes binnen deze regeling. De drie regelingen binnen het nieuwe subsidiestelsel zijn dus geïmplementeerd. In het tweede kwartaal komt een enquête onder partijen in het culturele veld over de meerjarige subsidieregeling en de regeling culturele projecten. Eind 2026 is het mogelijk om de resultaten van de drie subsidieregelingen in kaart te brengen.

Projectreview Bibliotheek en Muziekschool

De gemeenteraad heeft in november 2025 bij de behandeling van het kaderbesluit over de muziekschool besloten een tussenstap in te bouwen in de besluitvorming over dit project. Met deze nieuwe opdracht nemen we een moment om richting te geven aan de aanvullende wensen van de raad, wat vraagt om een aangepaste planning. Daarom is er voor beide projecten een projectreview in 2026. Na het afronden van deze tussenfase start de ontwerpfase voor beide projecten.

BplusC

BplusC werkte begin 2026 aan een nieuwe visie en een bijbehorend stappenplan om de verdere ontwikkeling van het muziekonderwijs vorm te geven. Deze zijn in april 2026 opgeleverd. De samenwerking met het onderwijs via STEK (de Leidse variant van de Bibliotheek op school) is verder versterkt. Onderdeel hiervan is de inzet van leesconsulenten in de mini-STEK Biebbus. Zij maken van elk bezoek van de Biebbus een betekenisvolle interventie voor leesbevordering, in plaats van een puur logistiek uitleenmoment. Met de middelen van de SPUK Bibliotheken is gestart met de verbouwing van de wijkvesting in Het Gebouw, zodat de bibliotheekdienstverlening kan worden verbeterd.

Verwonder om de hoek

De focus voor 2026 ligt op de aansluiting op de curriculumvernieuwing op de scholen en gelijke kansen. In het kader van gelijke kansen wordt in 2026 extra ingezet op speciaal(basis) onderwijs. Voor 6 extra groepen wordt deelname mogelijk gemaakt aan een cultureel programma-aanbod onder schooltijd, omdat drempels hoog zijn om deel te nemen aan het Kennismakingsprogramma (KMP) buiten schooltijd.

Subsidieregeling Culturele evenementen amateurkunst 2026

Vanaf begin 2026 is een nieuwe tijdelijke Subsidieregeling Culturele evenementen amateurkunst opengesteld. Deze regeling subsidieert culturele evenementen die met amateurkunstgezelschappen worden uitgevoerd. Met deze subsidieregeling is het mogelijk in Leiden culturele evenementen en innovatieve optredens te organiseren die bijdragen aan een laagdrempelig, inclusief en divers amateurkunstaanbod met een breed bereik. De regeling is toegankelijk voor bestaande initiatieven, maar biedt ook kansen aan nieuwe instroom. Vanaf 2027 wordt deze subsidieregeling opgenomen in de Subsidieregeling Amateurkunst Leiden.

Leids Mediafonds

Gemeente Katwijk heeft in Q1 van 2026 besloten om zich aan te sluiten bij het Leids Mediafonds. De toetreding van Katwijk draagt bij aan versterking van het regionale medialandschap en vergroot het bereik en de impact van het fonds.

Lakenhal

Ook in Q1 zet de groei in bezoekersaantallen door. Deze positieve ontwikkeling is het resultaat van hoogwaardige tentoonstellingen, gerichte marketing richting toeristen en veel free publicity onder een breder publiek.

Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte

Omdat het college kunst in de openbare ruimte wil stimuleren is tot en met 2029 jaarlijks € 100.000 toegevoegd aan het budget beeldende kunst bij gebiedsontwikkeling. In de eerste helft van 2026 is uit dit budget een bijdrage beschikbaar gesteld voor een kunstwerk op het Leiden BioScience Park en een kunstwerk bij de Morsweg.

Beleidssterrein Erfgoed

Subsidieregeling Historisch Stadsbeeld

In Q1 van 2026 zijn al veel aanvragen voor het herstel van historische winkelpuien, kleuren op gevels en historische objecten binnengekomen. Momenteel is voor ca € 168.000 aan subsidie verleend (of bijna verleend). Niet alle binnengekomen aanvragen zijn al afgewikkeld. Daarom is de verwachting dat met het huidige

aantal aanvragen het subsidieplafond van € 187.000 in principe al zal worden bereikt. Daarnaast valt nog budget vrij omdat enkele eerdere beschikkingen worden ingetrokken (omdat het project niet doorgaat) of na verantwoordingslagere worden vastgesteld. Ook dit budget (momenteel ca € 48.000) zal naar verwachting worden ingezet bij de afwikkeling van de huidige aanvragen. Er geldt dan ook voor dit moment een aanvraagstop. De praktijk kan echter steeds wisselen, bijvoorbeeld als er aanvragen worden ingetrokken of afgewezen. Dit is een continu proces.

In Q1 van 2026 is de raad ook per brief geïnformeerd over de resultaten van de Subsidieregeling Historisch Stadsbeeld in 2024 en 2025.

Wederopbouw

In Q1 2026 heeft het college de groslijst van beschermenswaardige objecten en structuren uit de periode van de Wederopbouw (1940-1970) vastgesteld. De groslijst is een uitgangspunt voor verdere bescherming. De aandacht voor het naoorlogse erfgoed maakte deel uit van het collegeakkoord 2022-2026.

Boisotkade

De uitvoering van de restauratie en verduurzaming van het pand aan de Boisotkade is gestart in Q1 2026.

Beleidssterrein Sport

Beleidskader Sport, Gezondheid, Spelen & Bewegen

Begin 2026 is het participatieproces voor het nieuwe beleidskader Gezondheid, Sport, Spelen & Bewegen afgerond. De uitkomsten zijn gebundeld in een participatierapportage, die in april 2026 is gedeeld met de gemeenteraad en deelnemers van de verschillende activiteiten. Met behulp van deze uitkomsten werken we verder aan het beleidskader, dat door het nieuwe college naar verwachting eind 2026 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorlegt. Naast Programma 8C Sport is dit Beleidskader ook van toepassing op Programma 7A Jeugd en Programma 9B Preventie.

Shorttrack Academy

Op 12 maart 2026 is de Shorttrack Academy geopend in IJshal de Vliet. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd per brief (Z/26/3960737) op 5 maart 2026. Met de start van deze Academy is uitvoering gegeven aan de motie Startschot voor een RTC Shorttrack (M.25.0050). De Academy biedt talentvolle rijders van 13 tot 18 jaar uit Zuid-Holland een veilige en professionele omgeving om zich te ontwikkelen.

Sporthal Noord

We zijn gestart met het project gericht op de bouw van een sporthal in Leiden-Noord. De eerste stap betreft een onderzoek naar de inpassing van de sporthal op de drie beoogde locaties: sportcomplex de Zijl, op een voetbalveld op sportpark Noord of op een korfbalveld op sportpark Noord. De planning is erop gericht om het onderzoek voor de zomer af te ronden en de meest geschikte locatie na de zomer voor te leggen aan de gemeenteraad. We hebben een klankbordgroep samengesteld met vertegenwoordigers van sportverenigingen, de Leidse Sportfederatie, het onderwijsveld, de tuinvereniging en de wijkvereniging.

Regionale samenwerking

In januari 2026 heeft de gemeente Leiden mede namens de vier regiogemeenten (Leiderdorp, Voorschoten, Oegstgeest en Zoeterwoude) de opdracht gegeven aan het Mulier Instituut om een regionaal capaciteitsonderzoek uit te voeren. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd per brief (Z/22/3356261) op 26 januari 2026. Hiermee willen we inzicht verkrijgen in hoe de huidige en toekomstige vraag naar sportaccommodaties zich verhoudt tot het huidige en toekomstige aanbod in de Leidse regio. Het onderzoek richt zich zowel op de afzonderlijke gemeenten als op de regio als geheel. Daarnaast brengt het onderzoek de regionale samenhang van knelpunten en opgaven en de kansen voor samenwerking en gezamenlijke oplossingen in beeld.

Doelenbomen

Beleidssterrein 8A Cultuur

Doel	Prestaties	
8A1. 1. Sterke culturele basisinfrastructuur, voor alle hierbij behorende prestaties kwalitatief hoogstaand, divers en inclusief	8A1.1. Ondersteunen en mogelijk maken voorstellingen en optredens podiumaanbod	✓
	8A1.2 Ondersteunen en mogelijk maken museaal aanbod	✓
	8A1.3 Ondersteunen en mogelijk maken educatief aanbod	✓
	8A1.4 Ondersteunen en mogelijk maken beeldende kunst (in de openbare ruimte)	✓
	8A1.5 Ondersteunen amateurkunstverenigingen	✓
	8A1.6 Ondersteunen lokale media	✓
	8A1.7 Ondersteunen projecten voor diversiteit, toegankelijkheid, ander publieksbereik, spreiding in de stad	✓
	8A1.8 Exploitatie Stedelijk museum De Lakenhal	✓
8A2. Cultuur draagt bij aan maatschappelijke doelen door culturele activiteiten	8A2.1 Stimuleren en ondersteunen netwerkvorming en kennisontwikkeling cultuur- en zorgsector	✓
	8A2.2 Stimuleren en ondersteunen dat cultuur bij draagt bij aan integratie nieuwkomers	✓
	8A2.3 Onderzoek en stimuleren grotere toegankelijkheid cultuur voor smalle beurs en jongeren	✓
8A3. Leiden onderscheidt zich (inter)nationaal met kennis en cultuur	8A3.1 Versterken unieke weefsel kennis en cultuur	✓
	8A3.2 Cultuureducatie icm natuur- en milieueducatie om de hoek	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 8A Cultuur

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

Doel	Prestatie	
<p>8B1 Het Leids verleden wordt duurzaam ingezet als onderscheidende kracht: kennis en collecties op het gebied van cultureel erfgoed zijn bruikbaar voor diverse groepen en het cultureel erfgoed wordt behouden voor toekomstige generaties.</p> <p>Leiden staat met al haar erfgoedkennis en –collecties nationaal en internationaal aan de top (ambitie I); Leiden wil haar historische omgevingskwaliteit behouden, benutten en versterken voor een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige stad (ambitie II); Leiden bruist van erfgoedbeleving voor en door bewoners en bezoekers (ambitie III).</p>	8B1.1 Exploitatie en beheer Erfgoed Leiden en Omstreken	✓
	8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk	✓
	8B1.3 Toezicht en handhaven monumenten	✓
	8B1.4 Uitvoeren erfgoedbeleid met partners	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 8C Sport

Doel	Prestaties	
8C1 Leiden heeft aantrekkelijke, duurzame en multifunctionele sportvoorzieningen	8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties	✓
	8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2021	✓
8C2. Iedere Leidenaar heeft een gezonde en actieve leefstijl	8C2.1 Leidenaars bewegen voldoende	✓
	8C2.2 Leiden heeft sterke toekomstbestendige sportverenigingen	✓
8C3. De fysieke leefomgeving bevordert sporten, spelen en bewegen	8C3.1 De openbare ruimte is beweegvriendelijk	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8C Sport

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 8D Recreatie

Doel	Prestatie	
8D1 Voldoende recreatieve mogelijkheden voor Leidenaren	8D1.1 Beheer en exploitatie van Jeugdorp Zuid-West	✓
	8D1.2 Beheer en exploitatie van volkstuinen	✓
	8D1.3 Verstrekken van subsidie aan amateurtuinders	✓
8D2 Voldoende onderscheidende evenementen ter versterking van de levendigheid in de stad, het aantrekken van extra bezoekers en versterking van de lokale economie	8D2.1 Evenementencoördinatie	✓
	8D2.2 Be/afhandelen van aanvragen evenementenvergunning	✓
	8D2.3 Ondersteunen van de drie grootschalige en overige evenementen	✓
	8D2.4 Verstrekken van evenementensubsidie	✓
	8D2.5 Meerjarige resultaatafspraken met organisatoren van identiteitversterkende evenementen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8D Recreatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

9

Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

<i>Programmanummer</i>	9
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Economie, Kennis, Sport en Gezondheid Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs, Wonen, Bouwen en Welzijn

De missie van het programma Maatschappelijke ondersteuning luidt:

De gemeente Leiden wil een stad zijn waarin alle mensen, inclusief die met een zorgbehoefte, actief kunnen participeren en zelf de regie in handen hebben bij de wijze waarop hun zorgbehoefte wordt vervuld. Het gemeentelijke beleid is gericht op het activeren van mensen om hen in staat te stellen zelf deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast organiseren we een vangnet voor de ondersteuning van zeer kwetsbare burgers die onvoldoende in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Startbijeenkomst Wonen Eerst Leidse regio

Begin 2026 heeft de Leidse regio met betrokken partijen, zoals corporaties, gemeenten, welzijns- en zorginstellingen, een start gemaakt met de aanpak Wonen Eerst. Wonen Eerst draait het gebruikelijke systeem om: in plaats van (een jarenlang afglijden naar en klimmen uit) opvang zetten we in op een zo snel mogelijk een stabiel (t)huis voor dak- en thuisloze inwoners in de Leidse regio, waardoor een verslechterde situatie voorkomen kan worden. Het is belangrijk dat niet eerst de weg langs de opvang afgelegd hoeft te worden.

Huisartsen

Op 2 januari 2026 is de subsidieregeling huisvesting huisartsen 2026-2028 ingegaan. De belangstelling voor de subsidieregeling loopt volgens verwachting. In januari zijn vier aanvragen ingediend. In februari zijn twee subsidies verleend.

Voor uitvoering van de makelfunctie is eind 2024 een financieringsvoorstel ingediend door de gemeente bij de projectmanager IZA- Holland Rijnland . Het financieringsvoorstel is niet gehonoreerd in 2025. Vanaf juli 2025 is de makelfunctie ambtelijk ingevuld, dat blijft in 2026 ook zo. De ambtelijke invulling wordt uitgevoerd in samenwerking met koepelorganisatie Rijn en Duin/Caliber Werkt. Rijn en Duin heeft hiervoor halverwege 2025 een functionaris ingehuurd. Er loopt verder een onderzoek naar de bredere inzet van de makelfunctie dan alleen de huisartsenzorg.

Leiden op leeftijd 2026-2030

Leiden op leeftijd 2026-2030 is vastgesteld door het college op 3 maart 2026. In dit uitvoeringsprogramma, voortvloeiend uit de Leidse Visie op Wonen, Zorg en Welzijn, zijn concrete acties opgenomen om te komen tot een Zorgzame wijk. Deze acties zijn ondergebracht in vier actielijnen, te weten de fysieke omgeving, de sociale omgeving, gemeentelijke diensten en een overkoepelende actielijn. Zo is er een actieplan Samen Dementievriendelijk opgenomen, richten we ons op passende huisvesting voor ouderen en willen we ruimte voor ontmoeting in de wijken faciliteren.

Uitbreiding slachtofferdevice naar Hollands Midden

Het slachtofferdevice is een innovatief hulpmiddel om slachtoffers van stalking en huiselijk geweld beter te beschermen. Het apparaat is gekoppeld aan de elektronische enkelband van een verdachte of veroordeelde plegger. Het doel is om slachtoffers meer veiligheid en rust te geven in situaties met een hoog risico op geweldsincidenten. Na een succesvolle pilot wordt het slachtofferdevice vanaf 2026 stapsgewijs uitgerold in Nederland. In Hollands Midden wordt vanaf 2026 gewerkt met het nieuwe hulpmiddel.

Beleidskader Gezondheid, Sport, Spelen & Bewegen

Begin 2026 is het participatieproces voor het nieuwe beleidskader Gezondheid, Sport, Spelen & Bewegen afgerond. De uitkomsten zijn gebundeld in een participatierapportage, die in april is gedeeld met de gemeenteraad en deelnemers van de verschillende activiteiten. Op basis van deze uitkomsten werken we verder aan het nieuw op te stellen beleidskader. Het nieuwe beleid volgt op de beleidskaders Spelen & Bewegen en Sport & Gezondheid.

Naast *Programma 9B Preventie* is dit beleidskader ook van toepassing op *Programma 7A Jeugd* en *Programma 8C Sport*.

Vorbereidingen Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA)

In het tweede kwartaal van 2026 worden voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) op lokaal niveau en het Integraal Zorgakkoord (IZA) op regionaal niveau liepen beide van 2023 tot en met 2026. Vanaf 2027 gaan deze akkoorden definitief op in het AZWA.

Met het AZWA worden de bestaande inspanningen voortgezet en uitgebreid binnen de beweging van zorg naar gezondheid. Gemeenten ontvangen hiervoor een specifieke uitkering, waarmee zij kunnen investeren in de sociale basis, sport en het behalen van gezondheidsdoelstellingen.

Voedselstrategie

Op basis van de aangenomen motie VOD 'Een gemeentelijke voedselstrategie voor Leiden' d.d. 5 maart 2026 wordt vanaf voorjaar 2026 gestart met het ontwikkelen van een Leidse voedselstrategie langs de lijnen productie, consumptie, voorlichting en educatie. Hier wordt eenmalig een bedrag van €150.000 voor beschikbaar gesteld.

Monitor sociaal domein

Conform planning 2025 wordt vanaf 1 juli 2026 gestart met het maken van de monitor sociaal domein 2026

GHB Aanpak

In 2025 is samen met betrokken partijen een vertaling gemaakt van het Trimbos onderzoek naar GHB-problematiek in Holland Rijnland naar concrete maatregelen: creëren van rustruimtes in de Nieuwe Energie, aanstellen van bemoeizorgers en het opstarten van een casusoverleg. In februari 2026 heeft de commissie maatschappij Holland Rijnland besloten dit voor twee jaar te financieren. Op korte termijn zal hiermee gestart worden. Naar aanleiding hiervan is een wethoudersbrief gestuurd om de gemeenteraad te informeren over de uitvoering van motie RV 240056 'Aanpak GHB'.

Inclusie in Leiden

Eind 2025 is het programma Leiden Inclusief gestopt. We hebben de inspanningen van het programma gebord in de lijn. In het borgingsdocument dat is vastgesteld door de raad, zijn hierover afspraken gemaakt. In het voorjaar 2026 is een van de inspanningen de werving van een DIG (diversiteit, inclusie & gelijkwaardigheid) Coördinator. Deze is inmiddels gevonden en zij zal op 1 juni 2026 starten. Verder zijn we begin 2026 genomineerd als finalist voor de European City of Inclusion, waar we brons wonnen.

Jongeren tussen de 16 en 27 jaar in een kwetsbare positie

De uitvoeringsagenda 'Integrale aanpak voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar in een kwetsbare positie' is vastgesteld door het college op 7 april 2026. In dit uitvoeringsprogramma, voortvloeiend uit de Leidse Visie op Wonen, Zorg en Welzijn, zijn concrete acties opgenomen om te komen tot een integrale aanpak voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar in een kwetsbare positie. Deze acties zijn onderverdeeld in de leefgebieden van de Big5, te weten support, wonen, werk en school, inkomen en welzijn.

Doelenbomen

Beleidssterrein 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie	
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk	✓
	9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen	✓
	9A1.3 Doen bevorderen van cliëntbetrokkenheid en publieksparticipatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning	✓
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9A Sociale binding en participatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 9B Preventie

Doel	Prestaties	
9B1 Inwoners zijn zo zelfredzaam mogelijk	9B1.1 Organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en clientondersteuning	✓
9B2 Gezondheidsproblemen worden voorkomen	9B2.1 Uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg	✓
9B3 Iedere Leidenaar heeft een gezonde en actieve leefstijl	9B3.1 Leidenaars hebben kennis van een gezonde en actieve leefstijl	✓
	9B3.2 Leidenaars gaan verantwoord om met genotmiddelen	✓
	9B3.3 Leidenaars hebben een gezond gewicht	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9B Preventie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 9C Ondersteuning

Doel	Prestatie	
9C1 Integraal zorg en ondersteuning op maat	9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van Sociaal wijkteams	✓
9C2 Mensen met een beperking zijn in staat zelfstandig te leven	9C2.1 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van algemene Wmo-voorzieningen	✓
	9C2.2 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van maatwerk Wmo-voorzieningen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9C Ondersteuning

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

Doel	Prestatie	
9D1 Stabiele leefsituatie voor kwetsbare groepen	9D1.1 Uitvoering geven aan preventie en herstel t.a.v. verslaving en dak- en thuisloosheid	✓
	9D1.2 Uitvoering geven aan toeleiding naar zorg van mensen met verslavings- en psychiatrische problematiek en begeleiding van ex-gedetineerden en vreemdelingen in nood	✓
	9D1.3 Uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen	✓
	9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen	⚠
9D2 Verminderen van (de gevolgen van) huiselijk geweld	9D2.1 Uitvoering geven aan maatregelen die het voorkómen van geweld in huiselijke kring, het stoppen van geweld en het herstel van veiligheid in het huishouden of gezin bevorderen	✓
	9D2.2 Uitvoering geven aan opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen

Het aantal plekken voor Wonen met Ondersteuning (WO) in de Leidse regio is in 2025 toegenomen. Ondanks deze uitbreiding is de gemiddelde wachtlijst voor WO nog steeds langer dan de vastgestelde 12 maanden. De gemeenten van de Leidse Regio zijn bezig met het realiseren van een verdere uitbreiding van het aantal plekken, onder andere in Voorschoten.

9D2.2 Uitvoering geven aan opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring

Vanaf 2026 is er landelijk structureel 12 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van plekken in de vrouwenopvang, omdat er een landelijk tekort is aan plekken (hierdoor staat de prestatie op oranje). In Holland Rijnland wordt ook op piekmomenten een tekort aan opvangplekken ervaren, vergelijkbaar met het landelijke beeld. Leiden is centrumgemeente voor deze regio. Er wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om in onze regio tot uitbreiding te komen. Indien dat niet kan moet de gemeente Leiden met andere centrumgemeenten in gesprek om op een andere manier en wellicht buiten onze regio uit te breiden met de verkregen middelen. We hebben middelen gekregen om extra plekken te creëren, maar onderzoeken nog hoe.

10

Werk en inkomen

Werk en inkomen

<i>Programmanummer</i>	10
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Energie, Werk en Inkomen en Cultuur, Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs

De missie van het programma Werk en inkomen luidt:

De gemeente Leiden stimuleert haar inwoners om door werk zelfstandig in het bestaan te voorzien, bevordert maatschappelijke participatie en biedt waar nodig een financieel vangnet.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Pilot Werk en meedoen vanuit AZC

De samenwerking met het COA in de uitvoering van de pilot verloopt goed. De doelstelling van de pilot is om per jaar 15 mensen naar werk te bemiddelen. Na het eerste half jaar zijn de resultaten als volgt: in totaal zijn 11 mensen gestart op een baan, 3 mensen zijn geplaatst en gaan binnenkort starten, 1 persoon is geplaatst maar wacht nog op een tewerkstellingsvergunning en kan dan ook starten, 1 persoon is gestart, maar helaas ook weer gestopt. Kortom: De doelstelling van 15 plaatsingen per jaar hebben we al in een half jaar gerealiseerd.

Er zijn ook andere partners benaderd, zoals Dress for Succes en VoorelkaarLeiden. Hun inzet betreft een eenmalige bijdrage aan de voorbereiding van deelnemers op de banenmarkt voor nieuwkomers in maart 2026, waarna werkgevers zoals Inzamelhelden hen in dienst kunnen nemen. De begeleiding van AZC-bewoners richting werk is intensief en vraagt maatwerk door verschillen in taalniveau en vaardigheden. Werkgevers ontvangen ondersteuning bij het aanvragen van een tewerkstellingsvergunning. Daarnaast wordt verkend of gemeenten in de Leidse regio aansluiten om de aanpak regionaal te versterken. De gemeenten volgen daarbij de landelijke ontwikkelingen.

Wereldburgers voor de klas

Wereldburgers voor de klas is een project waarin nieuwkomers met een onderwijsachtergrond worden begeleid richting een baan in het Nederlandse onderwijs. De officiële start van het project heeft plaatsgevonden in januari 2026. De lessen vinden plaats bij DZB. De kandidaten zijn afkomstig uit de onderwijsregio Leiden en de Duin- en Bollenstreek. In deze eerste fase ligt de focus op begeleiding, taalontwikkeling en voorbereiding op instroom in het onderwijs.

Subsidie voor versterkte inzet op basisvaardigheden in Holland Rijnland

In januari 2026 is € 2,18 miljoen subsidie vanuit het Nationaal Groeifonds toegekend aan het LLO-Collectief Holland Rijnland (Leven Lang Ontwikkelen). De subsidie is aangevraagd door een collectief waarin ontwikkelbedrijven, het UWV, taalscholen, gemeenten en werkgevers samenwerken. Deze organisaties gaan gezamenlijk volwassenen met beperkte basisvaardigheden of opleiding ondersteunen om hun taal-, reken- en digitale vaardigheden te verbeteren. Dit doen ze vaak in combinatie met vakvaardigheden. Zo worden mensen zelfstandiger en beter inzetbaar op de arbeidsmarkt. De regio heeft twee jaar de tijd om de plannen uit te voeren.

Meerjarenagenda arbeidsmarktregio Holland Rijnland

De arbeidsmarktregio Holland Rijnland heeft voor het eerst een gezamenlijke beleidsagenda gemaakt voor 2026 – 2030. De beleidsagenda bepaalt een gezamenlijke koers voor de arbeidsmarktregio. Het doel is tweeledig: extra kansen op duurzaam werk voor inwoners en het verminderen van personeelstekorten voor werkgevers. De agenda schetst de kaders met een aantal speerpuntsectoren en prioriteiten. Vanuit de rol van centrumgemeente is de beleidsagenda op 3 februari vastgesteld door het College van Leiden. Het Werkcentrum Holland Rijnland wordt – sinds de start in de zomer van 2025 – verder uitgebouwd. Er is veel aandacht voor communicatie en er is een landelijke campagne in het eerste halfjaar van 2026.

De Sleutelpas

Met de succesvolle livegang op 1 januari 2026 is de Sleutelpas een nieuwe fase in gegaan; van de implementatie naar de operationele fase. We hebben de implementatie samen met leverancier BS&F geëvalueerd en afspraken gemaakt over de samenwerking vanaf livegang. Focuspunten zijn het vaststellen van het marketing- en acquisitieplan om de doelstellingen van de Sleutelpas te realiseren. Met een gerichte marketingcampagne in het voorjaar moeten de doelstellingen voor de kooppas gerealiseerd gaan worden. Daarnaast voorzien we sociale partners van de juiste informatie rondom de regelingen op de pas en het aanvragen van de pas. Door in de komende periode actief feedback op te halen bij alle stakeholders, borgen we dat de Sleutelpas en de dienstverlening breed gedragen blijven.

Ontsluiting minimaregelingen via de Sleutelpas

Sinds 1 januari 2026 zijn verschillende voorzieningen beschikbaar via de Sleutelpas. Inwoners met een laag inkomen kunnen hiermee eenvoudig deelnemen aan acties. Voor kinderen kan het tegoed worden gebruikt voor sport, cultuur, schoolspullen, fietsen en de tussenschoolse opvang. Voorheen waren hiervoor aparte aanvragen bij verschillende fondsen nodig; nu kan dit via één pas.

Armoedebeleid en schuldhulpverlening

In het eerste kwartaal van 2026 ronden wij de evaluatie van het beleidsplan armoedebeleid en het beleidsplan schuldhulpverlening af. Deze evaluatie dient als input voor het gezamenlijke beleidsplan armoedebeleid en schuldhulpverlening dat in de loop van 2026 wordt vormgegeven. De evaluatie zal aan het begin van Q2 met de gemeenteraad worden gedeeld.

Loketten in de wijk

Ook in 2026 zetten wij in op het doorontwikkelen van de loketten in de wijk. In alle communicatie uitingen vanuit het armoedebeleid verwijzen wij door naar het 'Goede Buur Spreekuur van Incluzio'. Inwoners kunnen op een laagdrempelige manier hulp vinden bij geldzorgen, financiële vragen of het aanvragen van regelingen. Sinds 2026 kunnen inwoners met een laag inkomen hier ook terecht om extra 'kindtegoed' aan te vragen voor op de Sleutelpas voor schoolspullen, fietsen en tussenschoolse opvang of om een laptop te verkrijgen.

OV-passen minima

Per 1 maart 2026 is het voor een groep bijstandsgerechtigden mogelijk om deel te nemen aan een vierjarige pilot waarbij ze gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer in de daluren. Het doel is om de participatie van deze groep inwoners te bevorderen en (vervoers)armoede zoveel mogelijk tegen te gaan.

Participatiewet in Balans

Vanaf 1 januari 2026 is de eerste fase van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans ingegaan. Met Participatiewet in Balans wordt de huidige Participatiewet herzien. Belangrijkste wijziging is dat nog meer vanuit vertrouwen wordt gewerkt en dat de complexiteit van de doelgroep erkend wordt. Op 31 maart 2026 heeft het college beleidsregels vastgesteld over de wijzigingen met kan-bepalingen en beleidsvrijheid. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd via een collegebrief.

Bouwdepot

In 2025 is in Leiden de pilot 'Het Bouwdepot' gestart. Gedurende één jaar ontvingen zeven Leidse dak- of thuisloze jongeren maandelijks leef- en leergeld (€ 1308,-). Dit budget had als doel financiële rust te creëren en ruimte te bieden voor persoonlijke ontwikkeling. Tijdsens dit jaar zijn zij begeleid door Next Chapter. Dat is een samenwerking tussen Cardea (organisatie voor specialistische jeugdhulp) en de Binnenvest (organisatie voor Maatschappelijke opvang). De tussenevaluaties van de pilot waren positief. In januari 2026 is de eindevaluatie van de pilot opgeleverd, die dit positieve beeld heeft bevestigd. De gemeenteraad wordt hierover in Q2 van 2026 geïnformeerd. Op basis van de positieve tussenevaluatie is al eerder een amendement aangenomen om ook in 2026 budget te reserveren voor zeven jongeren die het Bouwdepot in 2026 ontvangen.

Schuldhelpverlening

Financiële begeleiding

In april 2026 start de Stadsbank samen met het Sociaal Wijkteam met het gebruik van de Plinkr app. Deze app helpt inwoners om financieel zelfstandig te worden. De Plinkr app wordt ingezet nadat een inwoner zich heeft aangemeld voor schuldhulpverlening en de situatie van de inwoner zo goed als stabiel is.

Experiment vroegsignalering

Het experiment met de Belastingdienst en Dienst Toeslagen is in het najaar van 2025 van start gegaan. Het doel is om inwoners in beeld te krijgen die nog niet gesproken zijn via de vroegsignalering. Daarnaast is het doel om deze inwoners ook daadwerkelijk te bereiken. De eerste resultaten zijn positief. In de eerste vier maanden betreft het (gemiddeld van alle gemeente die meedoen aan het experiment) in 69% van de meldingen een nieuw huishouden. Door de deelnemende gemeenten werd van de meldingen gemiddeld 59% van deze huishoudens bereikt.

Lotgenotenbijeenkomst voor gedupeerden van de Toeslagenaffaire

In maart, april en mei 2026 zijn lotgenotenbijeenkomsten georganiseerd samen met Stichting Lotgenotencontact. Tijdens de eerste bijeenkomst werd de documentaire getoond 'Kind van het Toeslagenschandaal'. Aansluitend volgde een panelgesprek met ervaringsdeskundigen en kan men ervaringen delen. Bij de twee andere bijeenkomsten kunnen gedupeerden ook met elkaar in gesprek gaan, ervaringen delen en elkaar ondersteunen. De wethouder is aanwezig geweest bij de eerste en de laatste bijeenkomst. Hier is hij met mensen in gesprek gegaan.

Wachttijd aanmelding schuldhulpverlening

De wachttijd voor een eerste gesprek schuldhulpverlening is in het eerste kwartaal van 2026 hoger dan de wettelijke termijn van vier weken namelijk tussen de 6 en 8 weken. Om deze wachttijd te verkorten hebben we verschillende maatregelen genomen. Zo worden inwoners binnen twee weken voor de afspraak hierop geattendeerd om de kans op niet verschijnen te verkleinen. Daarnaast ontvangen inwoners schriftelijk een bevestiging van de afspraak. Verder wordt er tot 1 januari 2027 extra ambtelijke capaciteit ingezet om de wachttijd te verkorten

Doelenbomen

Beleidssterrein 10A Arbeidsparticipatie

Doel	Prestatie	
10A1 Leidenaren hebben werk en zijn daardoor minder uitkeringsafhankelijk	10A1.1 Inzetten van re-integratie en participatievoorzieningen	✓
	10A1.2 Aanbieden volwasseneneducatie	✓
	10A1.3 Inzetten dienstverlening voor jongeren, statushouders en migranten	✓
10A2 Mensen met loonwaarde onder het wettelijk minimumloon werken zo regulier mogelijk	10A2.1 Inzetten sociale werkvoorziening	✓
	10A2.2 Inzetten beschut werk	✓
	10A2.3 Inzetten loonkostensubsidie	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10A Arbeidsparticipatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Doel	Prestatie	
10B1 Minima doen mee in de samenleving en raken niet in een sociaal isolement	10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatie bevorderende voorzieningen	✓
10B2 Armoedebestrijding	10B2.1 Behandelen aanvragen individuele bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorziening	✓
	10B2.2 Verstrekken (bijdrage in) premie Collectieve Ziektekostenverzekering Minima	✓
	10B2.3 Verstrekken tegemoetkoming kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie	✓
	10B2.4 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	✓
	10B2.5 Subsidies minimabeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Doel	Prestatie	
10C1 Leidenaren (18 t/m AOW-leeftijd) voor wie een financieel vangnet nodig is, ontvangen inkomensondersteuning	10C1.1 Behandelen aanvragen en beheer uitkeringen Participatiewet, loaw, loaz, Bbz- inkomensvoorzieningen	✓
	10C1.2 Uitvoeren fraudepreventie en opsporen uitkeringsfraude	✓
	10C1.3 Uitvoeren terugvordering en verhaal	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

Doel	Prestatie	
10D1 Het ontstaan dan wel escalatie van problematische schuldensituaties is voorkomen	10D1.1 Uitvoeren van vroegsignalering, preventieve maatregelen, stabilisatietrajecten en budgetbeheer	✓
10D2 Problematische schuldensituaties zijn beheersbaar gemaakt en (zo mogelijk) opgelost	10D2.1 Uitvoeren schuldhulpverlening	⚠

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

10D2.1 Uitvoeren schuldhulpverlening

De gemiddelde wachttijd tot nu toe in 2026 is twee tot vier weken hoger dan de wettelijk toegestane wachttijd van 4 weken door een stijging van het aantal aanvragen en gelijkblijvende capaciteit. We gaan tot 1 januari 2027 extra fte inzetten bij de Stadsbank om de wachttijd te verkorten.

